

Séance du jeudi 1er décembre 1966

SOMMAIRE :

EXCUSES :

Absences motivées, p. 2.

PROJETS DE LOI :

Dépôt. p. 2.

PROPOSITIONS DE LOI :

Impression et distribution :

Le bureau a autorisé l'impression de deux propositions de loi, p. 2.

MESSAGES :

Sénat :

Adoption et transmission de projets de loi, p. 3.

QUESTIONS (Rgt. art. 72) :

1. De **M. Perin** à M. le Ministre de l'Education nationale et à M. le Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale, relative à la protection des enfants en matière de circulation routière, p. 3.
2. De **M. Donse** à M. le Ministre de l'Education nationale et à M. le Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale, concernant l'intervention de l'Etat dans les frais de déplacement des enfants handicapés qui fréquentent une école spéciale, p. 4.
3. De **M. Eneman** à M. le Ministre de l'Intérieur, au sujet du remboursement de la taxe de transmission aux communes, p. 5.
4. De **M. Kelchtermans** à M. le Ministre de la Justice, sur la création d'évêchés. M. Kelchtermans renonce à poser cette question, p. 5.

QUESTION URGENTE (Rgt art. 73) :

De **M. Hurez** à M. le Ministre des Affaires économiques, p. 6.

BUDGET (Discussion) :

Intérieur :

Projet de loi concernant le budget du Ministère de l'Intérieur pour l'exercice 1967.

1° **M. le Président** invite instamment les membres de la Chambre qui désireraient intervenir dans la discussion de ce budget, à se faire inscrire aujourd'hui même, p. 7.

2° Discussion générale. — *Orateurs :* **M. Vranckx**, pp. 7-13. — **MM. Verroken, Pede, Glineur**, p. 14.

VOTES :

Vote sur les ordres du jour déposés en conclusion de l'interpellation de **M. Coppieters** au sujet de l'interdiction de prendre la parole dont M. le vice-gouverneur Cappuyns a été l'objet, p. 9.

VOTES RESERVES :

Vote sur l'amendement et l'article premier réservés du projet de loi modifiant la loi sur l'organisation de l'économie ainsi que la loi concernant la santé et la sécurité des travailleurs.

Déclaration avant le vote de **M. Brouhon**, p. 9.

VOTES NOMINATIFS :

1. Projet de loi modifiant la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie et de la loi du 10 juin 1952 concernant la santé et la sécurité des travailleurs ainsi que la salubrité du travail et des lieux de travail, p. 11.

Ann. parlem. Cn. repr. — Session ord. 1966-1967
Parl. Hand. Kamer van volksv. — Gew. zitting 1966-1967

Vergadering van donderdag 1 december 1966

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Gemotiveerde afwezigheden, blz. 2.

WETSONTWERPEN :

Indiening, blz. 2.

WETSVOORSTELLEN :

Drukken en rotdelen :

Het bureau heeft het drukken toegelaten van twee wetsvoorstellen, blz. 2.

BOODSCHAPPEN :

Senaat :

Aanneming en overzending van wetsvoorstellen, blz. 3.

VRAGEN (Rgt. art. 72) :

1. Van de heer **Perin** tot de heer Minister van Nationale Opvoeding en tot de heer Minister-Staatssecretaris voor Nationale Opvoeding betreffende de bescherming van de kinderen op gebied van het wegverkeer, blz. 3.
2. Van de heer **Donse** tot de heer Minister van Nationale Opvoeding en tot de heer Minister-Staatssecretaris voor Nationale Opvoeding betreffende de staatstussenkomst in de verplaatsingskosten van de gehandicapte kinderen die een bijzondere school bezoeken, blz. 4.
3. Van de heer **Eneman** tot de heer Minister van Binnenlandse Zaken, over de terugbetaling van de overdrachtstaxen aan de gemeenten, blz. 5.
4. Van de heer **Kelchtermans** tot de heer Minister van Justitie over de oprichting van bisdommen. De heer Kelchtermans ziet van zijn vraag af, blz. 5.

DRINGENDE VRAAG (Rgt. art. 73) :

Van de heer **Hurez** aan de heer Minister van Economische Zaken, blz. 6.

BEGROTING (Bespreking) :

Binnenlandse Zaken :

Wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het dienstjaar 1967.

1° De heer **Voorzitter** dringt er op aan bij de Kamerleden, die wensen het woord bij de bespreking van deze begroting te nemen, zich vandaag nog te laten inschrijven, blz. 7.

2° Algemene bespreking. — *Spreekers :* de heer **Vranckx**, blz. 7-13. — De heren **Verroken, Pede, Glineur**, blz. 14.

STEMMINGEN :

Stemming over de moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer **Coppieters** over het spreekverbod opgelegd aan de heer vice-gouverneur Cappuyns, blz. 9.

AANGEHOUDEN STEMMING :

Stemming over het aangehouden amendement en het aangehouden eerste artikel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet houdende organisatie van het bedrijfsleven en van de wet betreffende de gezondheid en de veiligheid van de arbeiders.
Verklaring vóór de stemming van de heer **Brouhon**, blz. 9.

NAAMSTEMMINGEN :

1. Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers en de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen, blz. 11.

2. **Projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie pour l'exercice 1967.**
Déclaration avant le vote de **M. Mattheyssens**, p. 11.

3. **Projet de loi contenant le budget des Services du Premier Ministre pour l'exercice 1967**, p. 12.

ORDRE DES TRAVAUX :

Communication du bureau :

M. le Président fait une communication concernant les travaux de la semaine prochaine et ceux de la semaine suivante, p. 12.

COMMISSIONS PERMANENTES :

Modifications, p. 22.

QUESTIONS :

Questions et réponses écrites (Rgt art. 71) :

Des questions ont été remises au bureau par **MM. Anciaux, Cooreman, De Weert, D'haeseleer, Larock, Mathys, Nazé** et **Simonet**, p. 23.

Questions écrites et réponses orales (Rgt art. 72) :

De **M. Donse** à **M. le Ministre de l'Education nationale**, p. 23.

De **M. Drumaux** à **M. le Ministre des Affaires étrangères**, p. 23.

De **M. Van Hoorick** à **M. le Ministre des Finances**, p. 23.

2. **Wetsontwerp houdende de begroting van de Rijkswacht voor het dienstjaar 1967.**
Verklaring vóór de stemming van de heer **Mattheyssens**, blz. 11.

3. **Wetsontwerp houdende de begroting van de Diensten van de Eerste Minister voor het dienstjaar 1967**, blz. 12.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN :

Mededeling vanwege het bureau :

De heer **Voorzitter** doet een mededeling naar aanleiding van de werkzaamheden voor de volgende week en die van de daaropvolgende week, blz. 12.

VASTE COMMISSIES :

Wijzigingen, blz. 22.

VRAGEN :

Schriftelijke vragen en antwoorden (Rgt. art. 71) :

Vragen werden ter tafel gelegd door de heren **Anciaux, Cooreman, de Weerd, D'haeseleer, Larock, Mathys, Nazé** en **Simonet**, blz. 23.

Schriftelijke vragen en mondeling gegeven antwoorden (Rgt. art. 72) :

Van de heer **Donse** tot de heer **Minister van Nationale Opvoeding**, blz. 23.

Van de heer **Drumaux** tot de heer **Minister van Binnenlandse Zaken**, blz. 23.

Van de heer **Van Hoorick** tot de heer **Minister van Financiën**, blz. 23.

PRESIDENCE

DE

M. VAN ACKER, PRESIDENT

M. Vercauteren, secrétaire, prend place au bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

La séance est ouverte à 14 h 10 m.

VOORZITTERSCHAP

VAN

DE HEER VAN ACKER, VOORZITTER

De heer **Vercauteren**, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 10 m.

EXCUSES — VERONTSCHULDIGD

M. Defosset, à l'étranger, prie la Chambre d'excuser son absence à la séance du mercredi 30 novembre.

M. Paque, retenu par des devoirs administratifs; **MM. Lauwereins** et **Terwagne**, empêchés, prient la Chambre d'excuser leur absence à la séance de ce jour.

Voor gisteren : de heer **Defosset**, buitenslands.

Voor heden : de heer **Paque**, door bestuursplichten verhinderd; de heren **Lauwereins** en **Terwagne**, verhinderd.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

PROJETS DE LOI — WETSONTWERPEN

Dépôt — Indienung

Par lettre en date du 30 novembre 1966, **M. le Ministre des Finances** transmet à la Chambre un projet de loi modifiant le Code des taxes assimilées au timbre.

Bij brief van 30 november 1966 zendt de heer **Minister van Financiën** aan de Kamer een wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen.

— Ce projet est renvoyé à la Commission des Finances.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor de Financiën.

Par lettres en date du 30 novembre 1966, **M. le Ministre des Affaires étrangères** transmet à la Chambre :

Bij brieven van 30 november 1966, zendt de heer **Minister van Buitenlandse Zaken** aan de Kamer over :

1. un projet de loi portant approbation du troisième accord international sur l'étain et des annexes, faits à Londres, le 1er juin 1965;

2. un projet de loi portant approbation de la Convention douanière relative aux facilités accordées pour l'importation des mar-

chandises destinées à être présentées ou utilisées à une exposition, une foire, un congrès ou une manifestation similaire, faite à Bruxelles, le 8 juin 1961.

1. een wetsontwerp houdende goedkeuring van de derde internationale tinovereenkomst en van de bijlagen, opgemaakt te Londen, op 1 juni 1965;

2. een wetsontwerp houdende goedkeuring van de douaneovereenkomst inzake faciliteiten voor de invoer van goederen bestemd om op tentoonstellingen, beurzen, congressen of soortgelijke manifestaties te worden getoond of gebruikt, opgemaakt te Brussel, op 8 juni 1961.

— Ces projets sont renvoyés à la Commission des Affaires étrangères.

Deze ontwerpen worden verzonden naar de Commissie voor de Buitenlandse Zaken.

PROPOSITIONS DE LOI — WETSVOORSTELLEN

Impression et distribution — Drukken en ronddelen

Le bureau a autorisé l'impression de deux propositions de loi :

1. de **M. Vranckx**, instituant un commissaire du parlement;

2. de **M. Glinne** visant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie.

Het bureau heeft de drukken toegelaten van twee wetsvoorstellen :

1. van de heer **Vranckx** tot instelling van een commissaris van het parlement;

2. van de heer **Glinne** tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden.

MESSAGES — BOODSCHAPPEN

Par messages en date du 30 novembre 1966, le Sénat transmet, tel qu'il les a adoptés en séance de cette date :

Bij brieven van 30 november 1966 zendt de Senaat over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen :

1. Le projet de loi modifiant, en ce qui concerne la transformation des sociétés, les lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935.

1. het wetsontwerp tot wijziging, wat de omvorming van vennootschappen betreft, van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935.

— Ce projet est renvoyé à la Commission de la Justice.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor de Justitie.

2. Le projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 185, du 9 juillet 1935 sur le contrôle des banques et le régime des émissions de titres et valeurs.

2. Het wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 185, d.d. 9 juli 1935, op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en valeurs.

— Ce projet est renvoyé à la Commission des Finances.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor de Financien.

3. Le projet de loi autorisant des régularisations, augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'exercice 1966 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux exercices 1965 et antérieurs.

3. Het wetsontwerp houdende machtiging tot regularisatie, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1966 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1965 en de vorige dienstjaren.

— Ce projet est renvoyé à la Commission des Finances.

Dit ontwerp wordt verzonden naar de Commissie voor de Financien.

Par message en date du 30 novembre 1966, le Sénat transmet, tel qu'il les a adoptés en séance de cette date :

Bij brieven van 30 november 1966 zendt de Senaat over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen :

1. le projet de loi contenant le budget du Ministère des Finances pour l'exercice 1967;

2. le projet de loi contenant le budget des Pensions pour l'exercice 1967.

1. het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Financien voor het dienstjaar 1967;

2. het wetsontwerp houdende de begroting van Pensioenen voor het dienstjaar 1967.

— Ces budgets seront inscrits à l'ordre du jour de la Section permanente des Finances.

Deze begrotingen zullen op de agenda van de Vaste Afdeling voor Financien ingeschreven worden.

Par message en date du 30 novembre 1966, le Sénat transmet, tel qu'il l'a adopté en séance de cette date, le projet de loi contenant le budget du Ministère des Classes moyennes pour l'exercice 1967.

Bij brief van 30 november 1966 zendt de Senaat over, zoals hij het in vergadering van die datum heeft aangenomen, het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Middenstand voor het dienstjaar 1967.

M. le Président. — Je propose d'inscrire ce budget à l'ordre du jour de la semaine prochaine.

Ik stel voor deze begroting op de agenda van volgende week te plaatsen.

N'y a-t-il pas d'observation? (Non.)

Geen bezwaar? (Neen.)

Il en sera donc ainsi.

Aldus wordt besloten.

QUESTION DE M. PERIN A M. LE MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE ET A M. LE MINISTRE-SECRETARE D'ETAT A L'EDUCATION NATIONALE, RELATIVE A LA PROTECTION DES ENFANTS EN MATIERE DE CIRCULATION ROUTIERE

VRAAG VAN DE HEER PERIN TOT DE HEER MINISTER VAN NATIONALE OPVOEDING EN TOT DE HEER MINISTER-STAATSSECRETARIS VOOR NATIONALE OPVOEDING BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN DE KINDEREN OP GEBIED VAN HET WEGVERKEER

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, l'ordre du jour appelle la question de M. Perin à M. le Ministre de l'Education nationale et à M. le Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale, relative à la protection des enfants en matière de circulation routière.

Dames en Heren, aan de orde is de vraag van de heer Perin tot de heer Minister van Nationale Opvoeding en tot de heer Minister-Staatssecretaris voor Nationale Opvoeding betreffende de bescherming van de kinderen op gebied van het wegverkeer.

La parole est à M. Perin.

M. Perin (à la tribune). — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, l'Association des parents pour la protection des enfants sur les routes, vous a proposé de distribuer dans toutes les écoles primaires, un cours mis au point par M. le commissaire de police de Jette, G. Coornart.

Ce cours a été soumis à l'avis de la commission de perfectionnement de votre département par M. le Ministre Dehousse, votre prédécesseur.

L'Association a déjà obtenu plein accord de la direction responsable de l'enseignement catholique.

Il suffit d'une décision ministérielle pour rendre ce cours obligatoire dans toutes les écoles primaires.

La brochure contenant cet enseignement est mise à la disposition du gouvernement sans droit d'auteur et gratuitement, par l'Association.

Pourquoi aucune mesure n'a-t-elle donné suite à cette intéressante initiative à la rentrée scolaire de septembre 1966?

M. le Président. — La parole est à M. le Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale.

M. Toussaint, Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale (à la tribune). — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, je remercie M. Perin d'avoir bien voulu me donner l'occasion d'informer, directement, le parlement de l'état actuel de l'organisation des cours de sécurité routière.

L'importance de ce problème n'a échappé à aucun de nous, et je puis vous assurer que, personnellement, je garde le souvenir des heures passées à Limbourg, en Allemagne. Dès mon entrée en fonction, j'avais dû me rendre à Ougrée où j'avais rencontré d'autres parents victimes de catastrophes routières.

Depuis lors, j'ai personnellement assisté à certaines démonstrations faites dans le cadre de l'enseignement et j'attache une particulière attention à toutes les suggestions de toutes les associations de parents et à l'accélération des mesures exécutées par mon département.

En raison de l'importance des questions que pose la sécurité des écoliers sur les routes, une commission a été créée par mon département dès le mois de mai 1966, commission composée de fonctionnaires des départements des communications, de l'intérieur, de l'éducation nationale, d'inspecteurs, de magistrats, de représentants de « Via Secura », et des représentants des associations de parents pour la sécurité routière.

Cette commission nous a fait connaître, à mon collègue Grootjans et à moi-même, la conclusion de ses travaux dès la fin du mois de juillet.

Le 31 août 1966, mon collègue Grootjans et moi-même décidions de rendre obligatoire, à partir du 1er septembre 1966, l'enseignement des cours de sécurité routière dans les écoles et sections primaires de l'Etat. En même temps, nous décidions de faire informer les pouvoirs organisateurs de l'enseignement officiel et libre subventionné de l'initiative prise.

Nous recommandons d'accepter les suggestions de la commission relatives aux contacts à établir avec parents et les autorités locales de police et de gendarmerie.

Nous demandons en outre de faire imprimer le programme des règles de sécurité routière applicable dans l'enseignement primaire de l'Etat et de le diffuser dans toutes les écoles libres et subventionnées. Ce programme a été expédié partout.

Le cours auquel fait allusion M. Perin est, en réalité, un syllabus photocopié de seize pages.

Il a été fait état de ce document, pour la première fois, non pas sous le précédent gouvernement, mais bien au cours d'une réunion tenue, le 17 octobre dernier, au département, par l'association des parents.

C'est ce jour-là seulement, que le président de l'Association des parents nous a informé de l'existence d'un syllabus de M. Coornart.

Le syllabus de M. Coornart a été remis à l'administration le 7 novembre, et ce même 7 novembre, deux heures après sa réception, il était transmis aux rapporteurs pédagogiques du Conseil de perfectionnement de l'enseignement primaire de l'Etat.

M. Perin se joindra certainement à moi pour féliciter l'administration de la diligence avec laquelle elle a agi en la matière.

Le syllabus de M. Coornart sera soumis à l'approbation du Conseil de perfectionnement, après étude par les rapporteurs, au cours d'une prochaine réunion, c'est-à-dire le 14 décembre.

En outre, l'énumération des matières contenues dans l'article 50 des lois coordonnées relatives à l'enseignement primaire indique de façon impérative les matières comprises dans l'enseignement. C'est-à-dire que notre circulaire du 16 novembre 1966 ne peut constituer à l'égard des pouvoirs organisateurs communaux, provinciaux et libres qu'une mesure transitoire.

Ainsi, le désir de M. Perin de rendre obligatoire dans toutes les écoles primaires, par décision ministérielle, le cours de sécurité routière, ne tient pas compte des réalités.

Personne, ni M. Perin, ni moi-même, ne peut imposer l'application d'un manuel plutôt qu'un autre. Il a toujours été de tradition à l'Education nationale — et que mes honorables prédécesseurs en soient témoins — de laisser l'initiative aux chefs d'établissement et aux instituteurs.

Cette tradition doit être respectée, d'autant plus que le manuel du commissaire Coornart n'est pas le seul disponible.

En conclusion, nous sommes tous d'accord pour nous montrer vigilants en la matière, puisque c'est la vie des enfants qui est en cause. Je profite de l'occasion pour féliciter l'Association des parents pour la « protection des enfants sur la route », mais justement parce qu'il s'agit de choses graves, il faut se méfier des conclusions hâtives.

M. le Président. — L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

VRAAG VAN DE HEER DONSE TOT DE HEER MINISTER VAN NATIONALE OPVOEDING EN TOT DE MINISTER-STAATS-SECRETARIS VOOR NATIONALE OPVOEDING BETREFFENDE DE STAATSTUSSENKOMST IN DE VERPLAATSINGSKOSTEN VAN DE GEHANDICAPTE KINDEREN DIE EEN BIJZONDERE SCHOOL BEZOEKEN

QUESTION DE M. DONSE A M. LE MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE ET A M. LE MINISTRE-SECRETARIE D'ETAT A L'EDUCATION NATIONALE, CONCERNANT L'INTERVENTION DE L'ETAT DANS LES FRAIS DE DEPLACEMENT DES ENFANTS HANDICAPES QUI FREQUENTENT UNE ECOLE SPECIALE

De heer Voorzitter. — Dames, Heren, aan de orde is de vraag van de heer Donse tot de heer Minister van Nationale Opvoeding en tot de heer Minister-Staatssecretaris voor Nationale Opvoeding betreffende de staatstussenkomst in de verplaatsingskosten van de gehandicapte kinderen die een bijzondere school bezoeken.

Mesdames, Messieurs, l'ordre du jour appelle la question de M. Donse à M. le Ministre de l'Education nationale et à M. le Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale concernant l'intervention de l'Etat dans les frais de déplacement des enfants handicapés qui fréquentent une école spéciale.

Het woord is aan de heer Donse.

De heer Donse (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mevrouwen, Mijne Heren, de wettelijke bepalingen die de leerplicht regelen, bedoeld bij artikel 2, onder § 3, met betrekking tot de abnormale kinderen, aan wie geen huisonderwijs wordt verstrekt, leggen de verplichting op zelfs buiten de kring van vier kilometer een school te bezoeken, indien de meer verwijderde onderwijsinrichtingen gemakkelijk te bereiken zijn.

Eventuele reiskosten van abnormale en daarmee gelijkgestelde gehandicapte kinderen, die een bijzondere school met aangepast onderwijs bezoeken, vallen ten laste van de instelling welke uit dien hoofde recht zal hebben op een toelage als vergoeding vanwege de Staat. Deze zal in de uitgave bijdragen voor 5/8; de provincie voor 1/8; de gemeente waar het kind woonachtig is voor 2/8.

De huidige regeling van kracht inzake de te vervullen modaliteiten bepaalt dat de aanvraag om terugbetaling kan ingediend worden na het verstrijken van elk schooltrimester. Tevens worden bepaald welke de formaliteiten zijn die moeten vervuld worden om de terugbetaling te bekomen van de vergoeding voor de bewakingsopdrachten tijdens dit schoolvervoer.

Een eerste summier onderzoek bij de betrokken inrichtingen — zij geeft slechts een onvolledig beeld van de toestand — leert ons dat voor het schooljaar 1962-1963, voor het Frans taalstelsel, de gemeenten voor 14 791 frank ten achter zijn met de betaling.

Voor het schooljaar 1963-1964, voor het Frans taalstelsel : 117 893 frank voor de Staat en 54 704 frank voor de gemeenten.

Voor het schooljaar 1964-1965 zijn in totaal voor het Nederlands taalstelsel 3 695 107 frank en voor het Frans taalstelsel 869 561 frank, zijnde in totaal 4 562 665 frank.

Voor het schooljaar 1965-1966 voor het Nederlands taalstelsel : 15 745 932 frank en voor het Frans taalstelsel 4 516 594 frank, zijnde totaal 20 312 626 frank.

Voor het geheel van de katholieke vrije gesubsidiëerde inrichtingen voor het schooljaar 1965-1 september 1966, zijn de verschuldigde en door de inrichtende machten voorgeschoten bedragen 25 062 582 frank.

Alleen voor het instituut voor spastische en mentaal gehandicapte kinderen Sint-Jozefinstituut van Antwerpen, bedragen deze sommen voor het schooljaar 1964-1965, een bedrag van 3 919 558 frank, waarvan het staatsaandeel 2 449 724 frank belooft.

Inmiddels werden aan het departement de staten voor vervoer voor 1965-1966 voorgelegd en draagt het instituut reeds de vervoerkosten van 1966-1967.

De meeste van de betrokken scholen kunnen hun verplichtingen tegenover de beroepsvervoerders niet meer vervullen, zodat deze in vele gevallen dreigen het schoolvervoer van de kinderen stop te zetten.

Wij vragen de heer Minister welke maatregel hij dringend zal nemen om deze voor de betrokken instituten hachelijke toestand te verhelpen. Rond welk tijdstip mag de uitbetaling van de verlopen schooljaren verwacht worden?

M. le Président. — La parole est à M. le Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale.

M. Toussaint, Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale (à la tribune). — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, l'intervention de l'Etat dans les frais de transport d'enfants handicapés croît d'année en année. Ceci est dû non seulement à l'augmentation des frais de transport (l'élévation de l'index, par exemple) mais aussi à l'accroissement de la population scolaire et à l'implantation de nouvelles écoles d'enseignement spécial. La réglementation existant en la matière date d'un certain temps déjà, et doit être revue dans le cadre d'une nouvelle loi organisant l'enseignement spécial.

Cette augmentation croissante des frais de transport dépasse continuellement les prévisions, de sorte que des crédits supplémentaires doivent être demandés régulièrement.

Suite au manque de crédits, tous les dossiers ne peuvent pas être traités. Les écoles dont les dossiers doivent être renvoyés pour l'une ou l'autre imperfection doivent naturellement attendre que les crédits supplémentaires soient votés pour recevoir ce qui leur est dû.

La loi budgétaire du 14 avril 1965 (exercice 1965 - année scolaire 1964-1965) prévoyait un crédit de 13 500 000 F : 9 500 000 F pour le secteur néerlandais, 4 000 000 pour le secteur français.

La loi du 27 mai 1966 autorisant des régularisations pour l'exercice 1965 et octroyant les crédits supplémentaires pour l'exercice 1965-1966 et les exercices précédents, prévoyait 3 940 000 F : 3 740 000 F pour le secteur néerlandais et 200 000 F pour le secteur français.

Le projet de loi autorisant des régularisations qui vient d'être déposé, demande pour 1965 et les exercices précédents, des crédits supplémentaires pour un montant de 1 851 783 F pour les écoles communales, secteur néerlandais; 346 807 F pour les écoles communales du secteur français; 3 936 475 F pour les écoles libres subsidiées, secteur néerlandais, et 1 451 220 F pour les écoles subsidiées secteur français.

En ce qui concerne l'intervention de l'Etat à l'Institut Saint-Joseph, à Anvers, je dois faire remarquer à l'honorable membre que le dossier pour l'année scolaire 1964-1965 n'est parvenu au département que le 13 octobre 1965. Il est évident que l'étude d'un tel dossier demande pas mal de temps. Ceci n'étonnera personne quand on sait que la part des communes où les enfants sont domiciliés doit aussi être calculée, que 74 communes et 4 provinces sont impliquées dans les subsides de transport de l'école précitée et que dans la plupart des cas il faut tenir compte du nombre d'enfants par commune ainsi que de la distance parcourue par enfant et du nombre de jours de classe. Chacun de ces éléments doit être justifié par des documents et est nécessaire pour le calcul de la part de chaque commune et province. Si l'école dont il est question avait introduit les pièces justificatives par trimestre, deux trimestres auraient déjà été payés. Les crédits étaient cependant épuisés avant que l'intervention de l'Etat ait pu être calculée. Pour l'année scolaire 1965-1966, le dossier concernant les frais de transport n'a été transmis que le 5 octobre 1966, date à laquelle la majorité des écoles ont déjà reçu les subventions pour les deux premiers trimestres.

Pour remédier à cette pénible situation, les mesures suivantes seront prises :

1. il sera rappelé aux établissements que les états doivent être envoyés tous les trois mois;

2. lors de l'élaboration du prochain budget, il sera tenu compte, dans la mesure du possible, du développement normal que l'enseignement spécial a connu ces dernières années, bien qu'il ne soit pas toujours aisé de serrer la réalité de près;

3. en ce qui concerne le paiement des créances relatives aux années scolaires écoulées, celui-ci s'effectuera dans le mois qui suivra la publication de la loi sur les crédits supplémentaires, loi qui est actuellement en discussion au parlement.

La liste des écoles qui seront remboursées suite au vote des crédits supplémentaires, est à la disposition de l'honorable membre.

De heer Voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

VRAAG VAN DE HEER ENEMAN TOT DE HEER MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER DE TERUGBETALING VAN DE OVERDRACHTTAXE AAN DE GEMEENTEN

QUESTION DE M. ENEMAN A M. LE MINISTRE DE L'INTERIEUR, AU SUJET DU REMBOURSEMENT DE LA TAXE DE TRANSMISSION AUX COMMUNES

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, aan de orde is de vraag van de heer Eneman tot de heer Minister van Binnenlandse Zaken over de terugbetaling van de overdrachtstaxen aan de gemeenten.

Mesdames, Messieurs, l'ordre du jour appelle la question de M. Eneman à M. le Ministre de l'Intérieur au sujet du remboursement de la taxe de transmission aux communes.

Het woord is aan de heer Eneman.

De heer Eneman (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, de regering heeft vroeger beloofd aan de gemeentebesturen de omzetbelasting, die hun ten laste werd gelegd, terug te betalen.

Een aanvullend krediet van 600 miljoen frank werd op de begroting van het dienstjaar 1966 uitgetrokken.

Ik meen te weten dat om die omzetbelasting enigzins te vergoeden, de gemeenten een speciaal bedrag zullen toegekend krijgen van 4 tot 5 pct., berekend op het hun toegekend aandeel in het B-fonds.

Indien deze veronderstelling met het voornemen van de heer Minister van Binnenlandse Zaken overeenstemt, ben ik zo vrij te vragen of op de gemeentebegroting van 1967 een dergelijk bedrag in de ontvangsten in het hoofdstuk I « Saldi van de vorige dienstjaren » mag ingeschreven worden.

Het antwoord op deze vraag zal heel zeker het opmaken van de gemeentebegroting beïnvloeden.

De heer Voorzitter. — Het woord is aan de heer Minister van Binnenlandse Zaken.

De heer Vanderpoorten, Minister van Binnenlandse Zaken (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het dienstjaar 1966 is onder artikel 43.13 een bijzonder krediet van 600 miljoen uitgetrokken ten voordele van de provinciën en

de gemeenten dat, volgens de bewoordingen zelf van de begroting, als volgt moet verdeeld worden : 150 miljoen naar het Huilfonds van het Gemeentefonds, 45 miljoen voor de provinciën, 150 miljoen te verdelen onder de vier grote steden en 255 miljoen bestemd voor de andere gemeenten. Dit krediet is bedoeld om de gemeenten schadeloos te stellen voor de afschaffing van de kwijtschelding van de omzetbelastingen.

De verdelingswijze werd eveneens bepaald wat betreft de 45, 150 en 255 miljoen, te weten : in verhouding tot de aandelen die werden toegekend in de omslag voor het jaar 1966 van het Fonds der provinciën en van de A- en B-fondsen van het Gemeentefonds.

Vooraleer tot verdeling van die bedragen kon overgegaan worden, moest dan ook vooraf de omslag van de drie betrokken fondsen vastgelegd worden. Wat meer bepaald het B-fonds betreft, is dit gebeurd een tiental dagen terug; onmiddellijk daarop werd de verdeling van het bijzonder krediet aangevat en het aangepaste besluit zal mij in de loop van volgende week voorgelegd worden. Ik kan er u nu reeds van inlichten dat aan iedere gemeente 4,64602737 pct. van haar aandeel in het B-fonds zal toegekend worden.

Vanzelfsprekend zou ik er geen bezwaar in zien dat de aangepaste som in de koptabel van de Gemeentebegroting 1967 zou opgenomen worden. Blijft nochtans dat u slechts voor de berekening in kennis zult zijn van het juiste aandeel in het B-fonds nadat het saldo door het Gemeentekrediet zal zijn overgeschreven.

Het wil mij nu voorkomen dat de inspanning, die gedaan werd om de gemeenten in staat te stellen tijdig hun begroting op te stellen, in grote mate teloor zullen gaan als overal gewacht wordt op inlichtingen over het dienstjaar 1966 om zo juist mogelijk de koptabel 1967 op te maken.

Tal van gemeenten zouden alsoo nog kunnen voorhouden met de opstelling van hun begroting te moeten wachten tot na de verdeling van de bijzondere kredieten van 300 en 175 miljoen, precies omdat zij vermoeden deelachtig te zijn, om ook op dit punt de koptabel 1967 te kunnen aanpassen. Dit zou ons zeer ver brengen, zelfs een stuk in 1967, hetgeen werkelijk een onmogelijke toestand zou scheppen.

Van bij mijn ambtsaanvaarding heb ik betracht de bestaande achterstand op tal van punten in te lopen en tevens de nodige bijzondere kredieten te verkrijgen ten behoeve van de gemeenten die zich in zware nood bevinden; ik meen daarin geslaagd te zijn, misschien niet in de mate zoals iedereen het wenst, maar toch. Het zou nu niet opgaan dat de verdeling van de bijkomende bedragen zou leiden tot een nieuwe achterstand.

Ik kan dan ook niet anders dan al de gemeenten aanraden, voor zover dit niet is gebeurd, met de nodige spoed hun begroting op te stellen. De weerslag van de onnauwkeurigheden, die ze kunnen bevatten, kan niet geweldig zijn, vooral aangezien ze aan de positieve kant liggen. Die onnauwkeurigheden kunnen bij de eerste begrotingswijziging opgevangen worden.

Dezelfde moeilijkheid zal zich in 1967 niet meer voordoen, aangezien het bijzonder krediet van 600 miljoen in de dotatie is opgenomen en dus voor elke gemeente zal begrepen zijn in haar aandeel in het fonds.

De heer Voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

VRAAG VAN DE HEER KELCHTERMANS TOT DE HEER MINISTER VAN JUSTITIE OVER DE OPRICHTING VAN BISDOMMEN

QUESTION DE M. KELCHTERMANS A M. LE MINISTRE DE LA JUSTICE SUR LA CREATION D'EVECHES

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, de heer Kelchtermans had het inzicht een vraag te stellen aan de heer Minister van Justitie betreffende de oprichting van bisdommen.

Daar de heer Minister van Justitie een wetsontwerp ingediend heeft dat deze vraag regelt, ziet de heer Kelchtermans van zijn vraag af.

Mesdames, Messieurs, M. Kelchtermans avait demandé à poser une question à M. le Ministre de la Justice sur la création d'évêchés.

Etant donné que M. le Ministre de la Justice a déposé un projet de loi réglant cette question, M. Kelchtermans a renoncé à la poser.

QUESTION URGENTE

Article 73 du règlement de la Chambre des représentants

DRINGENDE VRAAG

Artikel 73 van het reglement
van de Kamer van volksvertegenwoordigers

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, conformément à l'article 73 du règlement, M. Hurez a demandé à poser une question à M. le Ministre des Affaires économiques, relative à la décision de fermer les charbonnages du Centre, sans avoir préalablement assuré le reclassement des travailleurs dans la région. M. le Ministre a marqué son accord pour y répondre immédiatement.

La parole est à M. Hurez.

M. Hurez (à la tribune). — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, deux mille cinq cents travailleurs de la S.A. des Charbonnages du Centre participent depuis ce lundi à un mouvement de grève.

Ils s'élèvent, avec la dernière énergie, contre la fermeture, sans reconversion économique préalable, de deux sièges exploités par la société.

Le 29 juillet dernier, le gouvernement décidait de mettre fin à la subvention des sièges de Sainte-Aldegonde et de Saint-Albert, respectivement au 1er avril et au 1er juillet 1967.

Sur avis du Directoire de l'industrie charbonnière, la direction des charbonnages devait remettre immédiatement les préavis de licenciement au personnel employé.

Comme le Front commun syndical des employés S.E.T.C.A. et C.N.E. en avait décidé, tout le personnel des bureaux des charbonnages du Centre a entamé, depuis lundi matin, une grève au finish contre cette disposition.

Spontanément tout le personnel ouvrier s'est associé à ce mouvement.

Pourquoi cette émotion?

La population laborieuse du Centre ne comprend pas que le gouvernement décide de fermer aux dates annoncées alors que le reclassement dans la région s'avère très difficile, si pas impossible.

La reconversion économique du Centre est à peine engagée. Aucune implantation d'usine nouvelle assez importante n'est envisagée. Vous deviez, Monsieur le Ministre, le reconnaître lorsque, au cours de la discussion du budget 1966 de votre département, je vous interrogeais à ce sujet.

Les industries installées ou en voie d'installation ne peuvent suffire au reclassement. Elles ont un effectif réduit et elles engagent en majorité du personnel féminin, tout en limitant parfois l'âge à 30 ans maximum.

Les difficultés de reclassement augmentent de plus en plus. Après la fermeture des Usines Gilson, la récession de l'industrie sidérurgique menace l'avenir de la région.

N'est-il pas nécessaire de se mettre d'accord sur le principe de maintenir le niveau de l'emploi dans la région?

Dès lors, on ne peut favoriser l'évasion de la main-d'œuvre mais il est indispensable de résoudre d'urgence et par priorité le problème du reclassement dans la région.

Le gouvernement actuel a ratifié les dispositions de l'accord de Zwartberg du 2 février 1966 avec engagement d'en assurer l'application au programme des fermetures de 1967.

Aussi, Monsieur le Ministre, la population du Centre vous demande en vertu de ces dispositions de favoriser la reconversion économique de la région avant de décider la fermeture de ses derniers charbonnages et avant de remettre des préavis de licenciement.

Tous les travailleurs en grève souhaitent que les dates de fermeture soient postposées jusqu'au moment où leur reclassement dans la région sera assuré.

Votre réponse est attendue, Monsieur le Ministre, par toute la population de la région du Centre.

M. le Président. — La parole est à M. le Ministre des Affaires économiques.

M. Van Offelen, Ministre des Affaires économiques (à la tribune). — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, il est exact que le 29 juillet dernier, le gouvernement a décidé de mettre fin à la subvention des divisions de Sainte-Aldegonde et de Saint-Albert respectivement au 1er avril et au 1er juillet 1967.

Cette décision était justifiée à la fois par la situation charbonnière générale, par les difficultés d'écoulement du charbon demi-gras produit par le charbonnage du Centre, par l'évolution très défavorable des résultats de l'entreprise, ainsi que par des raisons de sécurité, ce charbonnage étant classé parmi les plus grisouteux du pays.

En 1962 déjà, le Directoire de l'industrie charbonnière avait proposé d'arrêter l'exploitation de ce siège Saint-Albert et, en 1965, il suggérait à nouveau au gouvernement d'inscrire le charbonnage sur la liste des fermetures. Des raisons d'ordre régional ont fait à ce moment renoncer à ce projet.

L'aggravation de la situation, sur le plan d'ensemble comme au niveau du charbonnage, a conduit le Directoire à réintroduire sa proposition d'arrêt de la subvention dès 1967.

Le gouvernement a tenu compte des facteurs régionaux et sociaux et n'a pas entièrement retenu cette proposition, puisqu'il a décidé de maintenir la subvention au-delà de 1967 pour le siège de Sainte-Marguerite et d'étaler l'arrêt de la subvention des deux divisions du siège Saint-Albert de manière à permettre la réalisation dans de bonnes conditions des opérations de reclassement.

Lorsque cette décision a été prise, le Directoire a été chargé de la notifier au charbonnage, ce qui a été fait. De même, de nombreuses informations ont été données au cours de plusieurs réunions aux représentants du personnel concernant les raisons qui ont conduit à prendre cette décision; on peut d'ailleurs insister sur le fait que le développement actuel de la situation fournit, si besoin en était, des justifications supplémentaires et ceci ne peut être contredit.

En conséquence, le Directoire a indiqué à la direction du charbonnage que, dès la fin novembre, toutes dispositions devaient être prises en vue de respecter cette décision. Ainsi, un certain nombre de préavis devaient être donnés au personnel employé dont la durée du préavis s'étale, selon les cas individuels, de neuf à vingt-sept mois. Les indemnités C.E.C.A. sont prévues pour les employés si, à l'issue de cette durée, un certain nombre d'entre eux n'ont pu encore être reclassés.

L'organisation effective du remplacement du personnel ouvrier devait aussi être entamée.

Ces dispositions ne vont nullement à l'encontre de l'accord de Zwartberg, dont j'ai déjà eu l'occasion de dire au parlement qu'il serait respecté. Mais cet accord doit être respecté dans tous ses aspects. Parmi ceux-ci, il y a l'organisation systématique du remplacement, organisation qui implique que les travailleurs sont tenus d'accepter les emplois convenables qui leur sont offerts et qui doit donc se substituer à une situation où l'on se contente d'enregistrer des départs volontaires.

Avant de songer à postposer les dates de fermetures prévues, il faut mettre tout en œuvre pour que les opérations de reclassement soient menées à bien. Car le maintien d'une production charbonnière excédentaire ne fait que multiplier les difficultés d'écoulement pour les entreprises appelées à subsister, avec les conséquences de chômage qui en résultent, et ce maintien artificiel ne procure d'ailleurs aucun élément positif pour la région.

En ce qui concerne cet élément positif, je voudrais dire notamment que l'intérêt des nouveaux investisseurs pour les parcs industriels du Centre va croissant et que mon département les encourage évidemment.

Différentes entreprises nouvelles se sont installées dans les zonings du Centre. A Péronnes est actuellement en activité une usine fabriquant des bougies pour automobiles occupant 200 personnes et ayant nécessité un investissement de 150 millions de francs. A Senefte, une firme de montage automobile emploie 410 personnes.

En ce qui concerne les nouvelles réalisations, et toujours à Péronnes, s'installe actuellement une entreprise fabriquant des tissus élastiques dont l'investissement atteindra 125 millions de francs, et qui fournira du travail à une centaine de personnes; à Senefte, une entreprise fabriquant des machines de bureau hautement spécialisées qui fournira, dans une première phase d'activité, du travail à 400 personnes, mais dont l'emploi total pourra atteindre quelque 1 600 personnes; de même qu'une entreprise fabriquant des ponts élévateurs et qui mettra quelque 75 personnes au travail pour un investissement de 50 millions de francs; enfin, une entreprise fabriquant des disques d'embrayage, mettant 50 personnes au travail, pour un investissement de 75 millions de francs.

Le total de ces dernières réalisations concerne donc 600 personnes environ, venant s'ajouter à celles déjà engagées dans l'usine de bougies pour automobiles et dans celle de montage automobile.

En outre, différents projets sont à un stade avancé des négociations pour s'implanter dans le Centre.

Je tiens, enfin, à souligner que le gouvernement se préoccupe des problèmes sociaux et humains qui peuvent se poser. Et, comme l'accord de Zwartberg le souligne, si des difficultés imprévues se présentent d'ici au 1er juillet 1967, c'est-à-dire s'il s'avère impossible d'assurer dans de bonnes conditions le reclassement des travailleurs, nous réexaminerons la question d'un étalement supplémentaire pour la division de Saint-Albert au-delà du 1er juillet 1967.

M. le Président. — L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

**PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET
DU MINISTERE DE L'INTERIEUR POUR L'EXERCICE 1967**

Discussion générale

**WETSONTWERP HOUDENDE DE BEGROTING
VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN
VOOR HET DIENSTJAAR 1967**

Algemene bespreking

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, l'ordre du jour appelle la discussion générale du projet de loi contenant le budget du Ministère de l'Intérieur pour l'exercice 1967.

Dames en Heren, aan de orde is de algemene bespreking over het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het dienstjaar 1967.

Mevrouwen, Mijne Heren, ik zou willen herinneren aan de leden die het inzicht hebben tussen te komen in de algemene bespreking over dit wetsontwerp, dat ze zich nog vandaag moeten laten inschrijven.

Mesdames et Messieurs, je voudrais rappeler aux honorables membres qui désirent intervenir dans la discussion générale de ce projet de loi qu'ils doivent se faire inscrire aujourd'hui encore.

De algemene bespreking is open.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de heer Vranckx.

De heer Vranckx (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Mevrouwen, Mijne Heren, in 1949 hield ik, op initiatief van de oud-studenten van het Hoger Instituut voor Bestuurswetenschappen, een voordracht over de ontwikkeling der gemeentelijke autonomie die eindigde met de volgende woorden :

« De gemeentelijke autonomie is de gezondste bron en de beste leerschool der democratie, in landen waar de centraliserende macht steeds dieper ingrijpt, omdat ingevolge de economische ontwikkeling hij niet anders kan of mag, komen de lokale vrijheden voor de staatsburgers op het eerste plan en het woord « gemeente » zou er dezelfde geestdrift moeten verwekken als bij de Vlaamse poorters die de eed aflegden de lokale vrijheden te doen eerbiedigen. »

Centrale macht en gemeentelijke mandatarissen moeten samen de middelen onderzoeken om de gemeentelijke autonomie te vrijwaren en de gemeenten in staat te stellen de opdrachten te vervullen die hen worden opgelegd.

Het is een feit dat de gemeentelijke activiteit dieper ingrijpt in het dagelijks leven van onze medeburgers, dan die van de provincie en van de centrale macht. Het kan niet worden betwist dat onze medeburgers het recht hebben hun aandeel op te eisen in de vooruitgang die de wetenschap en de techniek tot stand hebben gebracht.

Die eisen zijn gezond want onze medeburgers hebben het recht te weigeren, bij de opbloei van onze moderne beschaving, te leven zoals hun voorouders hebben geleefd.

De toenemende samentrekking van de bevolking in stedelijke agglomeraties maakt de aanleg noodzakelijk van groene en industriële zones, van sociale en commerciële centra, van een onontbeerlijke infrastructuur : net van wegen, waterleiding, riolering, gas, elektriciteit, telecommunicaties, nieuwe openbare gebouwen, hospitalen, dispensaria, tehuisen voor bejaarden, enz.

De nieuwe rol die de vrouw in het economisch leven inneemt, brengt de gezinspolitiek en de bevolkingspolitiek in het gedrang, wanneer de gemeenten niet in staat zijn de nodige kinderbewaarplaatsen op te richten.

Even noodzakelijk zijn de verwezenlijkingen die het de jeugd moeten mogelijk maken lichaam en geest te oefenen door een gezonde vrijetijdsbesteding : zwembaden, sportlokalen, jeugdtehuisen, clublokalen voor culturele ontwikkeling, enz.

Het succes van de bestaande inrichtingen bewijst de noodzakelijkheid en de hoogdringendheid van het tot stand komen van de inrichtingen waarop wordt gewacht.

De kennis van de behoeften van hun medeburgers en de bezorgdheid ze te bevredigen, zijn steeds een prikkel geweest voor onze goede gemeentebestuurders. En daarom heb ik met zoveel aandacht geluisterd naar de uiteenzetting die onze collega, de heer De Cooman, in de vergadering van 24 november l.l. heeft gegeven.

Niet dat hij andere dingen heeft gezegd dan die welke sinds jaren in deze vergadering over de financiële toestand van de Belgische gemeenten worden herhaald. Op de overtuigende wijze, die hem eigen is, heeft hij gewezen op het feit dat de lokale vrijheden en gemeentelijke autonomie voor de meeste gemeenten, ingevolge het centraal financiële toezicht, aan banden zijn gelegd. Hij heeft aangetoond dat de Staat de gemeenten met nieuwe taken belast waarvoor zij niet naar behoren worden vergoed; dat de Staat aan de gemeenten regelmatig bronnen van inkomsten heeft ontnomen; dat hij hen nieuwe lasten heeft doen dragen waarvoor de compensatie onvoldoende is; dat de tussenkomst van het Fonds der Gemeenten ontoereikend is en niet altijd oordeelkundig wordt toegepast. Hij verklaarde bevangen te zijn door de vrees dat vele gemeenten niet over de nodige kredieten zullen kunnen beschikken om de lonen en wedden uit te betalen en de kosten van de bestaande diensten te dragen.

Maar ik was ontroerd terwille van datgene wat hij niet heeft gezegd, terwille van datgene wat zijn bescheidenheid hem belet heeft te zeggen nl. dat hij zijn ganse leven heeft veil gehad om op lokaal plan pionierswerk te verrichten, ten einde aan zijn medeburgers meer gezondheid, schoonheid, opvoeding en bestaanszekerheid bij te brengen en dat hij geknaagd wordt door de vrees dat zijn werk niet door anderen zal kunnen worden voortgezet. Want daarop komt het aan. Zolang de gemeenten slechts over de middelen kunnen beschikken die onontbeerlijk zijn voor het dragen van lonen en wedden en van de kosten van de bestaande diensten, blijven hun begrotingen dode begrotingen.

De gemeenten moeten, zoals ik bij de aanvang heb gezegd, hun plaats in de groeiende beschaving kunnen innemen en in staat worden gesteld de gezonde collectieve behoeften te bevredigen.

Voorzeker weet ik dat niet alleen de financiële lasten van de gemeenten zijn toegenomen, maar dat ook de financiële lasten voor de Staat zijn verzwwaard. Ik zeg niet dat het vanwege de Staat een verkeerde politiek is wanneer hij de gemeenten wil beletten, door het heffen van eigen gemeentelijke belastingen, de fiscale last voor de inwoners ondragelijk te maken, zelfs wanneer die politiek de inkrimping van de fiskale autonomie tot gevolg heeft. Maar wanneer de Staat de bronnen van inkomsten voor zich opoest, moet hij een eerlijke compensatie toestaan en zelfs de fiskale moed opbrengen opdat die compensatie redelijk zou zijn.

Bovendien zijn er bronnen van inkomsten die de Staat zich in geen geval mag toeëigenen. Hierbij denk ik in de eerste plaats aan de inkomsten uit onroerende goederen. Voor de begroting van het dienstjaar 1964 hebben zij opgebracht : voor de Staat : 1 miljard 84 miljoen, voor de provincies : 1 miljard 51 miljoen, voor de gemeenten : 6 miljard 150 miljoen.

Welnu, professor André Mast en Staatsraad Karel Mees schreven reeds in 1962 dat « de grondbelasting een bij uitstek plaatselijke heffing is die gans aan de gemeenschap moet worden overgelaten. Het meesterschap over eigen gebied is immers één der kenmerken van de gemeentelijke autonomie. Bovendien wordt de kadastrale waarde van de onroerende goederen mede door de politiek van de gemeenten bepaald. Het is gepast dat de gemeenten en niet de Staat daarvan de vrucht mededraagt. »

De socialistische fractie heeft trouwens beslist een wetsvoorstel in te dienen dat strekt tot de afstand aan de betrokken gemeenten, van de onroerende voorheffing die de Staat, op grond van de bestaande wetgeving, geniet.

Ik moge ook wijzen op de noodzakelijkheid van de toepassing van het beginsel dat de diensten van de openbare besturen dienen vergoed te worden voor het nut dat zij aan de gebruikers opbrengen.

Onze brandweerdiensten bewijzen ongetwijfeld grote diensten aan de verzekeringsmaatschappijen tegen brand. De premies door de verzekerden betaald bedragen meer dan 3 miljard. Het is gepast dat een gedeelte daarvan terecht komt in een fonds dat dienen zal om de brandweerdiensten te steunen.

Die twee maatregelen dringen zich onmiddellijk op.

Men kan mij niet tegenwerpen dat ik daarmee niet vroeger ben uitgekomen. Het ene en het andere heb ik naar voren gebracht in de regering waarvan ik deel uitmaakte en het laatste punt was trouwens bij de onderhandeling met de heer Segers voor de vorming van een nieuwe regering ter sprake gekomen.

De financiële toestand van de gemeenten wordt niet alleen bepaald door hun bron van inkomsten en door de staatsussonkomst die zij genieten. Hij wordt nutteloos bezwaard door uitgaven die verbonden zijn aan diensten die aan de gemeentelijke sfeer zijn ontgroeid en die normaal door de Staat zouden dienen te worden gedragen.

Voorzeker is het niet altijd gemakkelijk een scheidingslijn te trekken tussen het gemeentelijk en het algemeen nut. Zeer dikwijls is er een wisselwerking tussen beide, waarbij het moeilijk is uit te maken welke factor overwegend is. Alle twijfel moet nochtans wijken in die gevallen waar de organisatie van een dienst, onder invloed van economische factoren en nieuwe uitvindingen, boven de mogelijkheden van de gemeenten zijn uitgegroeid.

De brandweerdiensten bieden daarvan het voorbeeld. Hun taak is niet meer beperkt tot tussenkomst in geval van brand; zij omvat ook de hulp in geval van verstikking, het vrijmaken van ingesloten, verpletterden of door een ongeval vastgeraakte personen, het verstrekken van eerste zorg en het vervoeren van de slachtoffers van het verkeer, waarvan het aantal steeds toeneemt.

De omvang van die opdracht blijkt uit de jongste statistieken, die van het jaar 1964, van de gevallen waarin de hulp van de brandweerdiensten werd ingeroepen. Zij omvatten :

- 10 774 branden;
- 4 354 schoorsteenbranden;
- 716 diverse reddingen;
- 886 verstikkingen, waaronder gelukkig 620 met goed gevolg;
- 1 124 gevallen van ongegrond alarm;
- 65 293 gevallen van vervoer per ziekenwagen.

De risico's aan die rampen verbonden zijn gedekt door verzekeringspremies, waarvan het bedrag meer dan 15 miljard bedraagt.

De taak van hulpverlening, althans in vredetijd, berust voornamelijk bij de gemeenten. Van de 2 586 gemeenten beschikken 370 gemeenten over een brandweerdienst, waarvan 182 aan intercommunale dienstverlening doen. Er zijn ongeveer 13 500 brandweerdiensten, waaronder 1 500 beroepsmensen.

De Staat beschikt, voor het geval van oorlog, zonder dat het gebruik daarvan in vredetijd is uitgesloten, over het personeel en het materieel van de civiele bescherming. Welnu, uit de toename van het aantal en de omvang der risico's blijkt, dat de organisatie en de middelen welke nodig zijn om daarin te voorzien, ver uitgaan boven de financiële, administratieve en technische mogelijkheden van onze gemeenten. Meer en meer blijkt de noodzakelijkheid alle gemeentendiensten die aan de taak van civiele bescherming moeten meewerken, in één enkele nationale dienst samen te brengen. Zulks zou mogelijk maken al die diensten bij rationeel vastgestelde administratieve gebiedsindelingen onder te brengen en ze te voorzien van modern aangepast materieel.

Ik heb mij destijds door een specialist laten zeggen dat een gecentraliseerde aankoop van brandweermateriaal een bezuiniging van 40 pct. zou meebrengen, met bovendien de mogelijkheid een eigen industrie in het leven te roepen, terwijl vandaag al het materiaal uit het buitenland wordt getrokken.

Laat mij toe, Mijnheer de Minister, in verband met de civiele bescherming, een vraag te stellen. Bij de overstromingen die in het begin van het jaar hebben plaatsgehad heeft uw voorganger, na ruggespraak met de Eerste Minister, bij bezoeken ter plaatse aan de gemeentebesturen, uitdrukkelijk beloofd dat de door de civiele bescherming geleverde prestaties en materialen ten laste van het Ministerie van Binnenlandse Zaken zouden zijn en dat het Ministerie tevens de last zou dragen van de aankoop van zandzakjes die dienden om de uitgestrektheid van de ramp te beperken.

Ik durf hopen dat de inlichtingen die mij werden verschaft onjuist zullen zijn. Volgens bekomen inlichtingen, zou uw dienst weigeren de aankoop van zandzakjes te vergoeden. Ik zou het werkelijk ongehoord vinden moest de gedane belofte niet worden gehouden, vooral ten opzichte van gemeenten die geregeld zijn blootgesteld aan rampen van die aard ingevolge het verzuim van de openbare besturen de nodige werken uit te voeren om die rampen te voorkomen.

Mijnheer de Minister, u is een bijzondere taak voorbehouden in verband met onze instellingen. En ik vrees enigszins dat men van mij verwacht dat ik iets zou zeggen over de Commissie voor de verbetering van de bescherming tussen de taalgemeenschappen. Ik zal enkel hierop wijzen : het is noodzakelijk dat die commissie haar eigen plan van werken opbouwt. Die commissie moet van een basis kunnen vertrekken. Wanneer vandaag het ene voorstel en morgen het andere — voorstellen die alleen maar moeten dienen om moeilijkheden bij te brengen —, op de tafel wordt geworpen, dan is het voor die commissie totaal uitgesloten degelijk werk te verrichten.

Er is in de wet een bepaling die gevaarlijk is. Inderdaad, de consulterende overheid kan zelf de termijn bepalen waarbinnen het advies moet worden verstrekt. Die bepaling moet te goeder trouw worden toegepast. Wanneer vandaag de regering, morgen de voorzitter van de Senaat of de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers een knelpunt aan de Commissie voor de verbetering van de betrekkingen tussen de taalgemeenschappen voorlegt en daarvoor een korte termijn opeist en aldus de werkzaamheden van de commissie in de war stuurt, dan bewijst men aan de commissie een zeer slechte dienst. Men heeft gezegd dat die commissie de commissie is « van de laatste kans ». Men zal toegeven dat ik dat nooit heb gezegd. Er is nooit een laatste kans, er blijven altijd mogelijkheden maar wij moeten in ieder geval zorgen dat die commissie tot vruchtbare oplossingen zou komen.

In de besluiten over de werkzaamheden van de Commissie voor de hervorming der instellingen is er een hoofdstuk dat u zeer speciaal aanbelangt, het hoofdstuk gewijd aan de decentralisatie en de deconcentratie.

Een lange tijd van bezinning, bijna twee jaar, is sedertdien verlopen en ik vraag mij af of aan de ene kant de scheiding tussen decentralisatie- en deconcentratie maatregelen niet te scherp werd getrokken en aan de andere kant of er genoeg aandacht werd besteed aan het noodzakelijk verband tussen de administratieve en de economische decentralisatie.

Ik meen dat het mijn plicht is, ditmaal uit mijn persoonlijke naam, erop te wijzen dat een deelmatische decentralisatie slechts kan doorgevoerd worden door zeer diepgaande maatregelen die los staan van de verouderde, vermolmdde kaders, en steunen op stevige fundamenten ingeplant in de werkelijke gegevens van ons staatkundig en bestuurlijk leven.

Om elk misverstand, dat de laatste dagen misschien nog is gegroeid, uit de weg te ruimen, moet ik nochtans vooraf verklaren welke mijn houding is ten opzichte van de verschillende voorstellen tot invoering van federalistische staatsvormen in ons land.

Ik zou tegen die voorstellen veel argumenten kunnen naar voren brengen die tot afwijzing van die voorstellen verplichten. Zij kunnen zonder twijfel worden ondergebracht in de vaststelling dat de toepassing van die voorstellen de continuïteit van ons openbaar leven onmogelijk maakt.

Maar ik wil tevens waarschuwen tegen het gebrek aan juist inzicht vanwege degenen die in elke staatkundige of bestuurlijke hervorming een voorbereiding willen zien van het federalisme in België.

Ik heb nooit een streng voordeel over het federalisme uitgesproken. Ik heb het steeds beschouwd als een maatschappelijk verschijnsel dat beantwoordt aan een gevoel van vervreemding van de burgers tegenover de staatsinstellingen die niet meer de gepaste concrete vormen bieden voor de feitelijke verhoudingen die in onze maatschappij zijn ingetreden.

Het is een gezonde eis van onze medeburgers deel te kunnen nemen aan het beheer van de gemeenschappelijke aangelegenheden om in voeling te blijven met de organen die de gemeenschappelijke opdrachten vervullen. Die eis is een recht dat de maatschappij tevens als een plicht moet opleggen en waaraan de burgers zich niet kunnen onttrekken zonder de beginselen van vrijheid en solidariteit te schenden.

Dat recht en die plicht gelden op ieder vlak : op het vlak van de gemeente, van de streek, van de natie.

Kan men de voorstanders van het federalisme tegenspreken wanneer zij voorhouden dat onze huidige staats- en bestuursvormen geen basis leveren voor de volledige uitoefening van dit recht en de vervulling van die plicht? Men kan derhalve niet louter negatief staan tegenover dat streven.

Welk ook ons standpunt tegenover de federalistische voorstellen voor België ook moge zijn, toch zal men hen de verdienste moeten toeschrijven dat zij de regering, de volksvertegenwoordiging en de politieke partijen hebben aangezet naar nieuwe staats- en bestuursvormen te zoeken, die aangepast zijn aan de feitelijke verhoudingen van ons maatschappelijk leven. Ik voeg eraan toe dat het mede onder de druk van de federalistische beweging zal zijn dat, tegenover de tegenstand van de behoudsgezinde krachten, op de verwezenlijking van grondige hervormingen zal mogen worden gerekend.

Welke zijn nu die noodzakelijke hervormingen? Ik herhaal dat ik hier spreek uit persoonlijke naam.

VOTES. — STEMMINGEN

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous allons interrompre la discussion pour procéder aux votes prévus à l'ordre du jour.

Mevrouwen, Mijne Heren, wij onderbreken hier deze bespreking om over te gaan tot de aan de agenda voorziene naamstemmingen.

VOTE SUR LES ORDRES DU JOUR DEPOSES EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. COPPIETERS, AU SUJET DE L'INTERDICTION DE PRENDRE LA PAROLE DONT M. LE VICE-GOUVERNEUR CAPPUYNS A ETE L'OBJET

STEMMING OVER DE MOTIES INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE INTERPELLATIE VAN DE HEER COPPIETERS OVER HET SPREEKVERBOD OPGELEGD AAN DE HEER VICE-GOUVERNEUR CAPPUYNS

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, la Chambre doit à présent se prononcer, par un vote, sur les ordres du jour déposés en conclusion de l'interpellation de M. Coppieters au sujet de l'interdiction de prendre la parole dont M. le Vice-Gouverneur Cappuyns a été l'objet.

Mevrouwen, Mijne Heren, de Kamer moet zich thans uitspreken over de moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Coppieters over het spreekverbod opgelegd aan de heer vice-gouverneur Cappuyns.

Voici le texte du premier ordre du jour déposé par M. Wouters :

« La Chambre,

» ayant entendu l'interpellation de M. Coppieters et la réponse de M. le Premier Ministre et de M. le Ministre de l'Intérieur,
» désapprouve l'attitude du gouvernement en la matière comme étant une limitation inadmissible de la liberté d'expression des fonctionnaires supérieurs. »

Ziehier de tekst van de eerste motie door de heer Wouters ingediend :

« De Kamer,

» de interpellatie van de heer Coppieters gehoord hebbend, alsmede het antwoord van de Eerste Minister en van de Minister van Binnenlandse Zaken,

» keurt de houding van de regering ter zake af, als zijnde een niet aanvaardbare beknotting van de vrije meningsuiting van de hogere ambtenaren. »

Un second ordre du jour, pur et simple, a été déposé par MM. Fernand Lefère et Piron et est libellé comme suit :

« La Chambre,

» après avoir entendu l'interpellation de M. Coppieters à M. le Premier Ministre et à M. le Ministre de l'Intérieur,

» ainsi que la réponse du Ministre,

» passe à l'ordre du jour. »

Een tweede motie, hetzij de eenvoudige motie, werd ingediend door de heren Fernand Lefère en Piron en luidt als volgt :

« De Kamer,

» gehoord de interpellatie van de heer Coppieters tot de Eerste Minister en tot de heer Minister van Binnenlandse Zaken,

» en het daarop door de Minister gegeven antwoord,

» gaat over tot de orde van de dag. »

L'ordre du jour pur et simple ayant la priorité de droit, je le mets aux voix.

Daar de eenvoudige motie rechtens prioriteit heeft, breng ik deze in stemming.

De heer Van der Elst. — Ik vraag de naamstemming.

M. le Président. — La demande de vote nominatif est-elle régulièrement appuyée? (Plus de douze membres se lèvent).

Wordt de vraag tot naamstemming regelmatig gesteund? (Meer dan twaalf leden staan op.)

Am. parlem. Ch. repr. — Session ord. 1966-1967
Parl. Hand. Kamer van volksv. — Gew. zitting 1966-1967

VOTE NOMINATIF — NAAMSTEMMING

Il est procédé au vote nominatif sur l'ordre du jour par et simple.

Er wordt overgegaan tot de naamstemming over de eenvoudige motie.

164 membres y prennent part.

164 leden nemen er deel aan.

94 répondent oui.

94 antwoorden ja.

70 répondent non.

70 antwoorden neen.

En conséquence, la Chambre adopte.

Bijgevolg wordt het door de Kamer aangenomen.

Ont répondu oui :

Hebben ja geantwoord :

MM. Allard, Berghmans, Bijmens, Blanckaert, Boey, Borsu, Califice, Callebert, Cantillon, Charpentier, Ciselet, Claes, Claeys, Colla, Cooreman, C. beau, Cornet, Coulonvaux, Mme Craeybeckx-Orij (Germaine), MM. d'Alcantara, Decker, Defraigne, Delforge, Delhache, Delwaide, De Mey, De Nolf, De Paepe, Mme De Biemaecker-Legot, MM. De Saeger, De Vlies, Mlle Devos (Godelieve), MM. De Weert, Dewulf, D'haeseleer, Donse, Ducrinck, Eneman, Evrard, Foncke, Gheysen, Gillet, Gilson, Goeman (Emiel), Gribomont, Gustin, Henckens, Herbage, Hermans, Holvoet, Hubaux, Hulet, Jaminet, Jeunehomme, Kelchtermans, Kempinaire, Kronacker, Lavens, Lerouge, Lindemans, Mme Mabelle-Leblanc, MM. Magnée, Mergam, Meyers, Michel, Moyersoen, Olivier, Otte, Pede, Peeters, Philippart, Picron, Piron, Pesson, Saintraint, Scheyven, Spröckeels, Tanghe, Tindemans, Van Caeteren, Vandamme, Vanden Boeynants, Van Dessel, Van Hamme, Van Herreweghe, Van Lidde de Jude, Van Lindt, Van Mechelen, Van Offelen, Verhenne, Mme Verlact-Gevaert, MM. Wigay, Wijnen et Wirix.

Ont répondu non :

Hebben neen geantwoord :

MM. Anciaux, Anseele, Babylon, Baccus, Bary, Boel, Botyckens, Bohy, Boon, Boutet, Brouhon, Burnelle, Castel, Christiaenssens, Collard (Léo), Collart (Marcel), Cools (Jozef), Mme Copée-Gerbinet, MM. Coppieters, Cudell, Danschutter, De Cooman, Defosset, De Keuleneir, Delrue, Demets, Dettiège, Drumaux, Fayat, Gelders, Glineur, Glinze, Goemans (Hector), Mme Groesser-Schroyens, MM. Gruselin, Hicguet, Lacroix, Laloux, Larock, Le Grève, Leys, Lootens, Major, Mathys, Mattheyssens, Moreau, Namèche, Naze, Nyffels, Perin, Pierson, Sainte, Schiltz, Thys, Timmermans, Vandenhove, Van der Elst, Vanderhaegen, Mme Vanderveken-van de Plas, MM. Van Eynde, Van Heupen, Van Hoorick, Van Leemputten, Vanthilt, Van Winghe, Vercauteren, Vranckx, Wannyn, Wouters et Van Acker.

VOTE SUR L'ARTICLE 1er ET SUR L'AMENDEMENT RESERVEES DU PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 20 SEPTEMBRE 1948 PORTANT ORGANISATION DE L'ECONOMIE ET LA LOI DU 10 JUIN 1952 CONCERNANT LA SANTE ET LA SECURITE DES TRAVAILLEURS AINSI QUE LA SALUBRITE DU TRAVAIL ET DES LIEUX DE TRAVAIL

NAAMSTEMMING OVER HET AANGEHOUDEN ARTIKEL EN HET AANGEHOUDEN AMENDEMENT OP HET WETS-ONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 20 SEPTEMBER 1948 HOUDENDE ORGANISATIE VAN HET BEDRIJFSLEVEN EN VAN DE WET VAN 10 JUNI 1952 BETREFFENDE DE GEZONDHEID EN DE VEILIGHEID VAN DE WERKNEMERS EN DE SALUBRITEIT VAN HET WERK EN VAN DE WERKPLAATSEN

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous abordons le vote réservé de l'article 1er et de l'amendement de M. Glineur concernant le projet de loi modifiant la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie et la loi du 10 juin 1952 concernant la santé et la sécurité des travailleurs ainsi que la salubrité du travail et des lieux de travail.

Mevrouwen, Mijne Heren, thans gaan we over tot de stemming over het aangehouden artikel 1 en het aangehouden amendement van de heer Glineur, betreffende het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers en de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen.

Voici l'article 1er réservé :

Ziehier het aangehouden artikel 1 :

CHAPITRE Ier. — Modifications à la loi du 20 septembre 1948

Article 1er. § 1er. Dans l'article 19, alinéa 1er, de la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie, modifié par la loi du 28 janvier 1963, les 1° et 4° sont respectivement remplacés par les dispositions suivantes :

« 1° être âgés de 21 ans au moins. Toutefois, les délégués des jeunes travailleurs doivent avoir atteint l'âge de 18 ans au moins et ne peuvent avoir atteint l'âge de 25 ans;

« 4° soit être Belges ou ressortissants d'un pays membre de la Communauté économique européenne et avoir été occupés pendant trois ans au moins dans la branche d'activité dont relève l'entreprise, soit être étrangers, non-ressortissants d'un pays membre de ladite Communauté, ou apatrides, et avoir été occupés pendant cinq ans au moins dans la branche d'activité dont relève l'entreprise. »

§ 2. Dans le même article 19, alinéa 1er, il est inséré un 5°, rédigé comme suit :

« 5° ne pas avoir atteint l'âge de la retraite. »

§ 3. Dans le même article 19, les dispositions suivantes sont insérées entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2 :

« En ce qui concerne les délégués des travailleurs, la durée de l'occupation visée à l'alinéa 1er, 4°, ne s'applique pas aux travailleurs qui ont exercé les fonctions de délégué du personnel au conseil d'entreprise d'une entreprise relevant d'une autre branche d'activité, mais qui ont été licenciés par suite de la fermeture de cette entreprise.

« En ce qui concerne les délégués des jeunes travailleurs belges ou ressortissants d'un pays membre de la Communauté économique européenne, la durée de l'occupation visée à l'alinéa 1er, 4°, est réduite à un an.

« Les conditions d'éligibilité prévues aux alinéas 1er à 3 doivent être remplies à la date fixée pour les élections.

« Il est interdit de présenter une même candidature sur plus d'une liste.

« Le travailleur licencié en violation des dispositions de l'article 21, § 4, peut être présenté comme candidat. »

HOOFDSTUK I. — Wijzigingen in de wet van 20 september 1948

Artikel 1. § 1. Artikel 19, eerste lid, 1° en 4°, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, gewijzigd bij de wet van 28 januari 1963, wordt respectievelijk door de volgende bepalingen vervangen :

« 1° tenminste 21 jaar oud zijn, behalve de afgevaardigden van de jonge werknemers die ten minste 18 jaar oud moeten zijn, maar de leeftijd van 25 jaar niet mogen bereiken;

« 4° hetzij Belg zijn of onderdaan zijn van een lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap en ten minste gedurende drie jaar tewerkgesteld zijn in de bedrijfstaking waartoe de onderneming behoort, hetzij vreemdeling zijn, niet-onderdaan van een lid-Staat van de genoemde gemeenschap of vaderlandloze en ten minste gedurende vijf jaar tewerkgesteld zijn in de bedrijfstaking waartoe de onderneming behoort. »

§ 2. Aan hetzelfde artikel, eerste lid, wordt een 5° toegevoegd, luidend als volgt :

« 5° de pensioengerechtigde leeftijd niet hebben bereikt. »

§ 3. In hetzelfde artikel 19 worden tussen het eerste en het tweede lid de volgende bepalingen ingevoegd :

« Wat de afgevaardigden van de werknemers betreft, is de duur van de in het eerste lid, 4°, bedoelde tewerkstelling niet van toepassing op de werknemers die de functie van afgevaardigde van het personeel hebben uitgeoefend in de ondernemingsraad van een tot een andere bedrijfstaking behorende onderneming, maar die wegens sluiting van die onderneming ontslagen werden.

« De duur van de in het eerste lid, 4°, bedoelde tewerkstelling wordt teruggebracht op één jaar voor de afgevaardigden van de jonge werknemers die Belg zijn of onderdaan zijn van een lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap.

« De voorwaarden van verkiesbaarheid, bepaald in het eerste tot het derde lid, moeten vervuld zijn op de datum vastgesteld voor de verkiezingen.

» Het is verboden eenzelfde kandidatuur op meer dan één lijst voor te dragen.

» De werknemer die in strijd met de bepalingen van artikel 21, § 4, werd ontslagen, mag als kandidaat worden voorgedragen. »

A cet article, M. Glineur a introduit l'amendement suivant :

Op dit artikel werd een amendement ingediend door de heer Glineur, dat luidt als volgt :

CHAPITRE Ier. — Modifications à la loi du 20 septembre 1948

Faire précéder l'article premier par un article 1er (nouveau), libellé comme suit :

« § 1er. L'article 15, littéra a, de la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie, modifié par la loi du 28 janvier 1963, est complété par un 1° rédigé comme suit :

« 1° d'approuver ou d'émettre toute contre-proposition qu'il jugera utile, préalablement à l'adoption par la direction de l'entreprise de toutes mesures qui pourraient, d'une manière importante, affecter :

« a) le volume de l'emploi dans l'entreprise ainsi que toute répartition nouvelle de la main-d'œuvre dans les différents services et, d'une manière générale, toute modification aux conditions de travail pouvant entraîner des répercussions sur le mode et le niveau des rémunérations, salaires et appointements;

« b) la nature et le niveau de la production.

« § 2. Le littéra b du même article 15, est complété par un 3° et un 4° rédigés comme suit :

« 3° A leur requête, les membres du conseil d'entreprise nommés par les travailleurs pourront se faire accompagner en séance par un ou des experts, désignés par la ou les organisations syndicales régionales ayant patronné la ou les listes dont au moins deux candidats auront été élus.

« Le chef d'entreprise est tenu de faciliter l'accomplissement de la tâche des membres élus du conseil d'entreprise ou des experts désignés, notamment en donnant toute instruction utile de telle manière qu'il soit loisible à ces personnes d'avoir accès aux documents comptables prévus par la loi, ainsi qu'aux carnets de commande.

« 4° En cas d'octroi de crédits, subsides, subventions, avances récupérables ou toute autre source de financement, en ce compris les réserves de l'entreprise, l'affectation de ceux-ci fera l'objet d'un rapport écrit circonstancié qui sera adressé aux membres du conseil d'entreprise huit jours francs avant la date de la réunion trimestrielle dudit conseil. »

HOOFDSTUK I. — Wijzigingen in de wet van 20 september 1948

Artikel 1 laten voorafgaan door een artikel 1 (nieuw) dat luidt als volgt :

« § 1. Artikel 15, letter a, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, gewijzigd door de wet van 28 januari 1963, wordt aangevuld met een 1°, dat luidt als volgt :

« 1° elk tegenvoorstel dat zij nuttig achten goed te keuren of te formuleren vóór de goedkeuring door de directie van de onderneming van elke maatregel die op een belangrijke wijze invloed zou kunnen hebben op :

« a) het volume van de tewerkstelling in de onderneming evenals op iedere nieuwe verdeling van de arbeidskrachten in de verschillende diensten en, over het algemeen, op iedere wijziging van de arbeidsvoorwaarden die gevolgen kan hebben op de wijzen van toekenning en het peil van de bezoldiging, lonen en wedden;

« b) de aard en het peil van de produktie.

« § 2, letter b, van hetzelfde artikel 15 wordt aangevuld met een 3° en een 4°, die luiden als volgt :

« 3° Op hun verzoek mogen de door de werknemers benoemde leden van de ondernemingsraden zich op de vergaderingen laten vergezellen door één of meer deskundigen, aangewezen door de gewestelijke syndicale organisatie(s) die de lijst(en) heeft (hebben) voorgedragen waarvan minstens twee kandidaten zijn verkozen.

« Het ondernemingshoofd is verplicht de verkozen leden van de ondernemingsraad of de aangeduide deskundigen hun opdracht te helpen uitvoeren, met name door alle nuttige richtlijnen te geven opdat deze personen inzage krijgen van de door de wet opgelegde boekingsbescheiden, alsmede van de orderboekjes.

« 4° Over de aanwending van toegekende kredieten, subsidies, toelagen, terugvorderbare voorschotten of welkdanige financieringsmiddelen ook, met inbegrip van die welke betrekking hebben op de reserves van de onderneming, moet acht volle dagen vóór de

datum van de driemaandelijke vergadering van de ondernemingsraad aan de leden van deze een schriftelijk en omstandig verslag worden gezonden. »

Je mets cet amendement aux voix.

Ik breng dit amendement in stemming.

M. Drumaux. — Nous demandons le vote nominatif.

M. le Président. — La demande de vote nominatif est-elle régulièrement appuyée? (Moins de douze membres se lèvent.)

Wordt de vraag tot naamstemming regelmatig gesteund? (Minder dan twaalf leden staan op.)

La parole est à M. Brouhon pour une déclaration avant le vote.

M. Brouhon (à la tribune). — Les socialistes sont favorables à l'extension des prérogatives et des compétences des membres des conseils d'entreprise, telle qu'elle est souhaitée et revendiquée par les organisations syndicales, et notamment par la F.G.T.B.

Nous sommes d'avis que la participation des travailleurs à l'organisation de l'économie devrait se concevoir dans l'esprit contenu dans l'exposé des motifs de la loi du 20 septembre 1948.

Toutefois, nous ne voterons pas l'amendement proposé par M. Glineur, parce que celui-ci ne fait qu'improviser une solution partielle à un problème dont nous considérons, avec la F.G.T.B., qu'il doit faire l'objet, au préalable, d'un examen d'ensemble au sein du Conseil national du travail.

M. le Président. — Je mets donc l'amendement de M. Glineur aux voix par assis et levé.

Ik breng dus het amendement van de heer Glineur in stemming bij zitten en opstaan.

— L'amendement de M. Glineur, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

Het amendement van de heer Glineur, in stemming gebracht bij zitten en opstaan, wordt niet aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 1er.

Ik breng artikel 1 in stemming.

— L'article 1er est adopté.

Artikel 1 wordt aangenomen.

VOTES NOMINATIFS — NAAMSTEMMINGEN

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous passons aux votes nominatifs sur les projets de loi terminés.

Wij gaan over tot de naamstemmingen over de afgehandelde wetsontwerpen.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 20 SEPTEMBRE 1948 PORTANT ORGANISATION DE L'ECONOMIE ET LA LOI DU 10 JUIN 1952 CONCERNANT LA SANTE ET LA SECURITE DES TRAVAILLEURS AINSI QUE LA SALUBRITE DU TRAVAIL ET DES LIEUX DE TRAVAIL

Vote nominatif

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 20 SEPTEMBER 1948 HOUDENDE ORGANISATIE VAN HET BEDRIJFSLEVEN EN VAN DE WET VAN 10 JUNI 1952 BETREFFENDE DE GEZONDHEID EN DE VEILIGHEID VAN DE WERKNEMERS EN DE SALUBRITEIT VAN HET WERK EN VAN DE WERKPLAATSEN

Naamstemming

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt overgegaan tot de naamstemming over het geheel van het wetsontwerp.

178 membres y prennent part.

178 leden nemen er deel aan.

Tous répondent oui.

Allen antwoorden ja.

En conséquence, la Chambre adopte. Le projet de loi sera transmis au Sénat.

Bijgevoeg wordt het door de Kamer aangenomen. Het wetsontwerp zal overgezonden worden aan de Senaat.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

MM. Allard, Anciaux, Anseele, Babylon, Baccus, Bary, Berghmans, Bijmens, Blanckaert, Boel, Boey, Boeykens, Bohy, Boon, Borsu, Boutet, Brouhon, Burnelle, Califica, Callebert, Cantillon, Castel, Charpentier, Christiaenssens, Ciselet, Claes, Claeys, Colla, Collard (Léo), Collart (Marcel), Cools (Jozef), Cooreman, Mme Copée-Gerbinet, MM. Coppieters, Corbeau, Cornet, Ceulonvaux, Mme Craeybeckx-Oriz (Germaine), MM. Cudell, d'Alcantara, Danschutter, Decker, De Clercq (Willy), De Cooman, Defosset, Defraigne, De Keuleneir, Delforge, Delhache, Delrue, Delwaide, Demets, De Mey, De Nolf, De Paep, Mme De Riamaecker-Legot, MM. De Saeger, Detiège, De Vlies, Mlle Devos (Godelieve), MM. Devos (Robert), De Weert, Dewulf, D'haeseleer, Donce, Drumaux, Duerinck, Eneman, Evrard, Fayat, Foncke, Gelders, Gheysen, Gillet, Gilson, Glineur, Glinne, Goeman (Emiel), Goemans (Hector), Gribomont, Mme Groesser-Schroyens, MM. Gruselin, Gustin, Henckens, Herbage, Hermans, Hicquet, Holvoet, Hubaux, Hulet, Hurez, Jaminet, Jeurehomme, Kelchtermans, Kempinaire, Kiebooms, Kronacker, Lacroix, Laloux, Larock, Lavens, Lefère (Fernand), Lefèvre (Théo), Le Grève, Lerouge, Leys, Lindemans, Lootens, Mme Mabilie-Leblanc, MM. Magnée, Major, Martens, Mathys, Mattheyssens, Mergam, Meyers, Michel, Moreau, Moyersoën, Namèche, Nazé, Nyffels, Olivier, Otte, Parisis, Pede, Peeters, Perin, Philippart, Picron, Pierson, Piron, Posson, Remacle, Sainte, Saintraint, Saint-Remy, Scheyven, Schiltz, Schyns, Simonet, Sprockeels, Tanghe, Thys, Timmermans, Tindemans, Van Cauteren, Vandamme, Vanden Boeynants, Vandenhove, Van der Elst, Vanderhaegen, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Van Dessel, Van Eynde, Van Hamme, Van Herreweghe, Van Heupen, Van Hoorick, Van Leemputten, Van Lidth de Jeude, Van Lindt, Van Mechelen, Van Offelen, Vanthilt, Van Winghe, Vercauteren, Verhenne, Mme Verlaack-Gevaert, MM. Verroken, Vranckx, Waltniel, Wannyn, Wigny, Wijnen, Wirix, Wouters et Van Acker.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE POUR L'EXERCICE 1967

Vote nominatif

WETSONTWERP HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET DIENSTJAAR 1967

Naamstemming

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous allons passer au vote nominatif sur le projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie pour l'exercice 1967.

Mevrouwen, Mijne Heren, wij gaan over tot de naamstemming over het wetsontwerp houdende de begroting van de Rijkswacht voor het dienstjaar 1967.

Het woord is aan de heer Mattheyssens, voor een verklaring vóór de stemming.

De heer Mattheyssens (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mevrouwen, Mijne Heren, wij protesteren tegen het misbruik dat deze regering maakt van de rijkswacht in haar strijd tegen het z.g. extremisme. Bij herhaling werd deze strijdkracht ingezet, niet tegen degenen die de vrije meningsuiting beletten, maar tegen degenen die van hun recht op vrije meningsuiting gebruik maakten.

In het licht van een recente uitspraak van de Minister van Binnenlandse Zaken, die de rijkswacht te zijner beschikking heeft, is de vrees gegrond dat de regering op die weg zal voortgaan. De Minister van Binnenlandse Zaken verklaarde volgens een persbericht dat « de Vlaamse P.V.V. de Volksunie uit alle kracht zal bestrijden ». Een instrument hiertoe kan de rijkswacht zijn. Mede wegens het misbruik dat deze regering van de rijkswacht maakt, zullen wij tegen haar begroting stemmen.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt overgegaan tot de naamstemming over het geheel van het wetsontwerp.

177 membres y prennent part.

177 leden nemen er deel aan.

106 répondent oui.

106 antwoorden ja.

71 répondent non.

71 antwoorden neen.

En conséquence, la Chambre adopte. Le projet de loi sera transmis au Sénat.

Bijgevolg wordt het door de Kamer aangenomen. Het wetsontwerp zal overgezonden worden aan de Senaat.

Ont répondu oui :

Hebben ja geantwoord :

MM. Allard, Berghmans, Bijmens, Blanckaert, Boey, Borsu, Califice, Callebert, Cantillon, Charpentier, Ciselet, Claes, Claeys, Colla, Cooreman, Corbeau, Cornet, Coulonvaux, Mme Craeybeckx-Orij (Germaine), MM. d'Alcantara, Decker, De Clercq (Willy), Defraigne, Delforge, Delhache, Delwaide, De Mey, De Nolf, De Paep, Mme De Riemaeker-Legot, MM. De Saeger, De Vlies, Mlle Devos (Godelieve), MM. Devos (Robert), De Weert, Dewulf, D'haeseleer, Donse, Duerinck, Eneman, Evrard, Foncke, Gheysen, Gillet, Gilson, Goeman (Emiel), Gribomont, Gustin, Henckens, Herbage, Hermans, Holvoet, Hubaux, Hulet, Jaminet, Jeunehomme, Kelchtermans, Kempinaire, Kiebooms, Kronacker, Lavens, Lefère (Fernand), Lefèvre (Théo), Lerouge, Lindemans, Mme Mabilie-Leblanc, MM. Magnée, Martens, Mergam, Meyers, Michel, Moyersoën, Olivier, Otte, Parisis, Pede, Peeters, Philippart, Picron, Piron, Posson, Remacle, Saintraint, Saint-Remy, Scheyven, Schyns, Sprockeels, Tanghe, Tindemans, Van Cauteren, Vandamme, Vanden Boeynants, Van Dessel, Van Hamme, Van Herreweghe, Van Lith de Jeude, Van Lindt, Van Mechelen, Van Offelen, Verhenne, Mme Verlact-Gevaert, MM. Verroken, Waltniel, Wigny, Wijnen et Wirix.

Ont répondu non :

Hebben neen geantwoord :

MM. Anciaux, Anseele, Babylon, Baccus, Bary, Boel, Boeykens, Bohy, Boon, Boutet, Brouhon, Burnelle, Castel, Christiaenssens, Collard (Léo), Collart (Marcel), Cools (Jozef), Mme Copée-Gerbinet, MM. Coppieters, Cudell, Danschutter, De Cooman, Defosset, De Keuleneir, Delrue, Demets, Detiège, Drumaux, Fayat, Gelders, Glineur, Glinne, Goemans (Hector), Mme Groesser-Schroyens, MM. Gruselin, Hicguet, Hurez, Lacroix, Laloux, Larock, Le Grève, Leys, Lootens, Major, Mathys, Mattheyssens, Moreau, Namèche, Nazé, Nyffels, Perin, Pierson, Sainte, Schiltz, Simonet, Thys, Timmermans, Vandenhove, Van der Elst, Vanderhaegen, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Van Eynde, Van Heupen, Van Hoorick, Van Leemputten, Vanthilt, Vercauteren, Vranckx, Wannyn, Wouters et Van Acker.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES SERVICES DU PREMIER MINISTRE POUR L'EXERCICE 1967

Vote nominatif

WETSONTWERP HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE DIENSTEN VAN DE EERSTE MINISTER VOOR HET DIENSTJAAR 1967

Naamstemming

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi. Er wordt overgegaan tot de naamstemming over het geheel van het wetsontwerp.

178 membres y prennent part.

178 leden nemen er deel aan.

106 répondent oui.

106 antwoorden ja.

72 répondent non.

72 antwoorden neen.

En conséquence, la Chambre adopte. Le projet de loi sera transmis au Sénat.

Bijgevolg wordt het door de Kamer aangenomen. Het wetsontwerp zal overgezonden worden aan de Senaat.

Ont répondu oui :

Hebben ja geantwoord :

MM. Allard, Berghmans, Bijmens, Blanckaert, Boey, Borsu, Califice, Callebert, Cantillon, Charpentier, Ciselet, Claes, Claeys, Colla, Cooreman, Corbeau, Cornet, Coulonvaux, Mme Craeybeckx-Orij (Germaine), MM. d'Alcantara, Decker, De Clercq (Willy), Defraigne, Delforge, Delhache, Delwaide, De Mey, De Nolf, De Paep, Mme De Riemaeker-Legot, MM. De Saeger, De Vlies, Mlle Devos (Godelieve), MM. Devos (Robert), De Weert, Dewulf, D'haeseleer, Donse, Duerinck, Eneman, Evrard, Foncke, Gheysen, Gillet, Gilson, Goeman (Emiel), Gribomont, Gustin, Henckens, Herbage, Hermans, Holvoet, Hubaux, Hulet, Jaminet, Jeunehomme,

Kelchtermans, Kempinaire, Kiebooms, Kronacker, Lavens, Lefère (Fernand), Lefèvre (Théo), Lerouge, Lindemans, Mme Mabilie-Leblanc, MM. Magnée, Martens, Mergam, Meyers, Michel, Moyersoën, Olivier, Otte, Parisis, Pede, Peeters, Philippart, Picron, Piron, Posson, Remacle, Saintraint, Saint-Remy, Scheyven, Schyns, Sprockeels, Tanghe, Tindemans, Van Cauteren, Vandamme, Vanden Boeynants, Van Dessel, Van Hamme, Van Herreweghe, Van Lith de Jeude, Van Lindt, Van Mechelen, Van Offelen, Verhenne, Mme Verlact-Gevaert, MM. Verroken, Waltniel, Wigny, Wijnen et Wirix.

Ont répondu non :

Hebben neen geantwoord :

MM. Anciaux, Anseele, Babylon, Baccus, Bary, Boel, Boeykens, Bohy, Boon, Boutet, Brouhon, Burnelle, Castel, Christiaenssens, Collard (Léo), Collart (Marcel), Cools (Jozef), Mme Copée-Gerbinet, MM. Coppieters, Cudell, Danschutter, De Cooman, Defosset, De Keuleneir, Delrue, Demets, Detiège, Drumaux, Fayat, Gelders, Glineur, Glinne, Goemans (Hector), Mme Groesser-Schroyens, MM. Gruselin, Hicguet, Hurez, Lacroix, Laloux, Larock, Le Grève, Leys, Lootens, Major, Mathys, Mattheyssens, Moreau, Namèche, Nazé, Nyffels, Perin, Pierson, Sainte, Schiltz, Simonet, Thys, Timmermans, Vandenhove, Van der Elst, Vanderhaegen, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Van Eynde, Van Heupen, Van Hoorick, Van Leemputten, Vanthilt, Van Winghe, Vercauteren, Vranckx, Wannyn, Wouters et Van Acker.

ORDRE DES TRAVAUX

Communication du bureau

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Mededeling vanwege het bureau

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous avons à régler l'ordre des travaux pour la semaine prochaine.

Mevrouwen, Mijne Heren, wij moeten de agenda voor de volgende week vaststellen.

Voici la proposition :

Mardi, à 14 heures : Prise en considération de propositions de loi.

Projet de loi contenant le budget du Ministère de l'Intérieur pour l'exercice 1967 (continuation).

Nous clôturerons mardi la discussion de ce projet de loi.

Projet de loi contenant le budget du Ministère de la Prévoyance sociale pour l'exercice 1967.

D'autre part, le Sénat nous a transmis le projet de loi contenant le budget du Ministère des Classes moyennes pour l'exercice 1967. Je vous propose de l'inscrire également à l'ordre du jour des travaux de la semaine prochaine. Si les membres de la Commission des Classes moyennes désirent se réunir pour entendre un exposé du Ministre, je leur demande de prendre les dispositions nécessaires afin que cette réunion puisse avoir lieu mardi ou mercredi matin.

Mercredi, à 14 heures, reprise de l'ordre du jour de mardi.

Jeudi, à 14 heures, trois questions en application de l'article 72, du règlement :

1. de M. Donse à M. le Ministre de l'Éducation nationale, relative au montant des subventions pour diplômes spéciaux.

2. de M. Van Hoorick à M. le Ministre des Finances, au sujet de l'arrêt du contrôle sur les attestations médicales concernant l'assurance maladie.

3. de M. Drumaux à M. le Ministre des Affaires étrangères, concernant l'existence d'un mouvement néo-nazi en Allemagne.

Puis, deux projets de loi :

1. portant approbation de la Convention européenne concernant la sécurité sociale des travailleurs des transports internationaux, signée à Genève, le 9 juillet 1956.

2. modifiant le Code des taxes assimilées au timbre.

Budgets : reprise de l'ordre du jour de mardi.

Votes nominatifs sur les projets de loi terminés.

Ziehier het voorstel :

Dinsdag, te 14 uur, inoverwegingneming van wetsvoorstellen.

Wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het dienstjaar 1967 (voortzetting).

Wij zullen de bespreking van dit wetsontwerp dinsdag beëindigen.

Wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg voor het dienstjaar 1967.

Anderzijds, heeft de Senaat ons het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Middenstand voor het dienstjaar 1967 overgezonden. Ik stel voor het eveneens in te schrijven op de agenda van volgende week. Indien de leden van de Commissie voor de Middenstand verlangen te vergaderen om een uiteenzetting van de Minister te horen, zou ik hen verzoeken de nodige schikkingen te willen treffen opdat deze vergadering dinsdag of woensdag voormiddag zou kunnen plaatsgrijpen.

Woensdag, te 14 uur, hervatting van de agenda van dinsdag.

Donderdag, te 14 uur, drie vragen in toepassing van artikel 72, van het reglement:

1. van de heer Donse tot de heer Minister van Nationale Opvoeding betreffende het bedrag der toelagen voor bijzondere diploma's;

2. van de heer Van Hoorick tot de heer Minister van Financiën over de stopzetting van de controle over doktersgetuigschriften inzake ziekteverzekering;

3. van de heer Drumaux tot de heer Minister van Buitenlandse Zaken over het bestaan van een neo-nazibeweging in Duitsland.

Vervolgens twee wetsontwerpen :

1. houdende goedkeuring van het Europees Verdrag betreffende de sociale zekerheid van arbeiders werkzaam bij het internationaal vervoer, ondertekend op 9 juli 1956, te Genève.

2. tot wijziging van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen.

Begrotingen : hervatting van de agenda van dinsdag.

Naamstemming over de afgehandelde wetsontwerpen.

Ik stel ook in het vooruitzicht de vergadering van dinsdag 13 december e.k. voor te behouden aan de interpellaties. Wij hebben inderdaad 7 interpellaties af te handelen, en daarom ware het goed er een vergadering aan te wijden.

De Senaat heeft ons ook de begrotingen overgezonden van Financiën en Pensioenen. Ik zou willen voorstellen dat die twee begrotingen zouden verzonden worden naar de vaste afdeling voor de Financiën, die dan eveneens op 13 december zou vergaderen.

En prévision des travaux pour la semaine du 13 décembre, je vous propose de consacrer la journée du mardi 13 décembre uniquement aux interpellations. Nous sommes saisis de sept demandes d'interpellation.

D'autre part, le Sénat nous a envoyé les budgets des Finances et des Pensions dont il a terminé la discussion. Je vous propose également de renvoyer ces deux budgets à la section permanente des Finances qui siégerait, elle aussi, le 13 décembre.

Pas d'objection?

Geen bezwaar?

Il en sera ainsi.

Aldus zal geschieden.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTERE DE L'INTERIEUR POUR L'EXERCICE 1967

Reprise de la discussion générale

WETSONTWERP HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN VOOR HET DIENSTJAAR 1967

Hervatting van de algemene bespreking

De heer Voorzitter. — Dames en Heren, wij hervatten de bespreking over het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het dienstjaar 1967.

Mesdames, Messieurs, nous reprenons la discussion du projet de loi contenant le budget du Ministère de l'Intérieur pour l'exercice 1967.

Het woord is aan de heer Vranckx om zijn uiteenzetting voort te zetten.

De heer Vranckx (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, ik heb getracht in het eerste gedeelte van mijn uiteenzetting aan te tonen dat in werkelijkheid aan onze gemeenten een grote taak is voorbehouden en dat grote fiscale moed zal moeten opgebracht worden om ze in staat te stellen die taak naar behoren te volbrengen.

Ik heb vervolgens gemeend te moeten wijzen op de noodzakelijkheid dat uit de concrete verhoudingen waarin wij leven blijkt dat wij onze instellingen aan die verhoudingen moeten aanpassen, dat het niet kan door halve oplossingen maar dat, in werkelijkheid, revolutionaire hervormingen zullen moeten plaatsvinden willen wij tot de vereiste aanpassing komen.

Ik heb ook gezegd dat wij zouden trachten te wijzen op enkele van die noodzakelijke hervormingen.

Laat mij dan toe, Dames en Heren, een eerste vaststelling te doen. In de 19e eeuw was de hoofdzakelijke bekommernis van de Staat het handhaven van de orde, het beschermen van de vrijheid van overeenkomst en van het vrij beschikkingsrecht over de eigendom.

Die rol staat thans op een ander vlak. Vandaag eist de burger van de Staat dat hij de bestaanszekerheid voor iedereen waarborgt, dat hij welvaart doet heersen en het sociaal en economisch leven naar dat doel oriënteert.

De ingewikkeldheid van de gestelde problemen hebben op wetgevend gebied een voorrang gegeven aan het initiatief van de regering; de betrekkingen met andere landen, de uitwerking van de gemeenschappelijke oplossingen op internationaal gebied, hebben de rol van de regering nog versterkt.

Terzelfdertijd hebben de louter administratieve activiteiten een uitbreiding genomen die nog sneller evolueert dan de regeringsactiviteiten.

De administratie heeft een zodanige uitbreiding genomen dat zij doet denken aan een man wiens welgedane vormen in omvang zo hebben toegenomen dat hij niet langer in staat is zijn eigen voeten te zien.

Aan die revolutionaire nieuwe verhoudingen in ons staats- en bestuursleven beantwoordt geenszins een aanpassing van onze instellingen. Behoudens de oprichting van nieuwe openbare instellingen, is ons staats- en bestuursapparaat sinds 1836 onveranderd gebleven.

Welnu het steekt de ogen uit dat de dubbele taak van regeringsbeleid enerzijds en de loutere uitvoering van wetten en reglementen anderzijds, in de uitvoerende macht dient te worden gescheiden.

De regeringstaak moet worden toevertrouwd aan ministeriële departementen. Het louter administratiewerk moet worden toevertrouwd aan centrale administratieve diensten en van de ministeriële departementen gescheiden zijn.

De doelmatigheid van het regeringswerk zou erbij winnen wanneer een staf van hogere ambtenaren, die vandaag 90 pct. van hun tijd verliezen aan gewoon administratief routinewerk, volledig kon worden ingezet voor de medewerking aan de regeringsactiviteit : voorbereiding van de aangelegenheden waarover de Minister voorlichting wenst; voorbereiding van de zaken die aan de kabinetsraad moeten worden onderworpen; redactie van voorontwerpen van wetten en verordeningen; het opstellen van dienstcirculars die de juiste toepassing van de wetten en verordeningen moeten verzekeren. Deze taken moeten worden toevertrouwd aan de rechtstreekse medewerkers van de Minister. Behoudens voor het departement van Buitenlandse Zaken, zal hun aantal zeker het honderdtal niet overtreffen. Deze ambtenaren zouden de eigenlijke ministeriële departementen moeten vormen.

Daarnaast moet aan de centrale administratie de loutere uitvoering van wetten, verordeningen en dienstcirculars worden toevertrouwd, onafhankelijk van de ministeriële departementen, behoudens wat personeelskader en begroting betreft, onder leiding van een secretaris-generaal en onder wettelijkheidscontrole van administratieve rechtscolleges.

Een soortgelijk stelsel werkt tot eenieders voldoening in Zweden. Het zou voor België de volgende voordelen bieden :

Ten eerste, de Ministers met de volledige medewerking van een staf hogere ambtenaren, — die vandaag, ik herhaal het, op nutteloze wijze 90 pct. van hun beschikbare tijd besteden aan het gewone routinewerk van de administratie — en ook met de leden van zijn kabinet, zouden zich volkomen kunnen wijden aan hun regerings- en wetgevingstaak.

Ten tweede, de politieke verantwoordelijkheid van de Minister zou aan waerachtigheid winnen wanneer ze beperkt is tot de activiteit van het eigenlijke ministeriële departement en, ten opzichte van de centrale administratieve diensten, enkel tot hun begroting, hun personeelskader en de tucht.

Ten derde, de centrale administratieve diensten zouden kunnen ingedeeld worden bij drie secties : een franstalige, gevestigd in Wallonië; een nederlandstalige, gevestigd in Vlaanderen; en tweetalige, gevestigd in de Brusselse agglomeratie.

Ten vierde, deze indeling zou een ontlasting betekenen, een ware decongestie voor Brussel meebrengen. Deze ontlasting is inderdaad onontbeerlijk, wanneer men bedenkt wat het betekent dat dagelijks 100 000 Vlamingen en 80 000 Walen naar Brussel komen, getallen die met de verdere evolutie nog zullen toenemen.

Ten vijfde, de voorgestelde indeling zou een einde maken aan de zieke wedijver tussen Vlaamse en franstalige ambtenaren, en de administratie in nauwer contact brengen met de bevolking in wier dienst zij staat.

De scheiding tussen de regeringstaak en het administratiewerk betekent een rationalisatie van onze staatsinstellingen. Zij moet evenwel in verband worden gebracht met de oplossingen die zich opdringen wat betreft de indeling van het Belgisch grondgebied.

Ons grondwettelijk recht stelt de centrale macht in de mogelijkheid te kiezen tussen de weg die leidt naar verdere decentralisatie en de weg naar strakkere centralisatie. Decentralisatie leidt naar meer democratie. Centralisatie verwijderd van democratie.

De opeenvolgende regeringen van de jongste jaren hebben allen de decentralisatie op hun programma ingeschreven.

De werkelijkheid toont evenwel dat de centrale macht de weg naar strakkere centralisatie definitief heeft ingeslagen. En toch verklaart eenieder dat decentralisatie noodzakelijk is!

Maar, Dames en Heren, decentralisatie kan slechts werkelijkheid worden wanneer zij gedragen wordt door leefbare kernen en wanneer nauw contact bestaat tussen gedecentraliseerde lichamen en de inwoners die zij vertegenwoordigen.

Welnu, mag ik in het kort een beeld ophangen van onze gedecentraliseerde instellingen?

Wij hebben negen provincies. Wie zou durven beweren dat er geen soort van vervreemding is tussen de provincies aan de ene kant en de inwoners aan de andere kant? Waar is het nauw contact van de inwoners met de provincies?

Wij hebben, ten tweede, 2 586 gemeenten. Wie durft vandaag tegenspreken dat minder dan de helft van die gemeenten geen leefbare kernen zijn, dat zij niet meer opgewassen zijn voor de taak die zij in werkelijkheid moeten vervullen?

Naast die 2 586 gemeenten, hebben wij ongeveer 200 intercommunale verenigingen.

Moest ik hier de vraag stellen aan de leden van deze Kamer welke de intercommunale verenigingen zijn die hun speciale belangen behartigen, geloof ik niet dat er twee zouden kunnen antwoorden. In ieder geval, ik zou het niet kunnen!

De intercommunale verenigingen hebben inderdaad opgehouden democratische verenigingen te zijn. Een democratische vereniging vereist in de eerste plaats medezeggenschap en toezicht, ook van de minderheid. Welnu, dat is op dit ogenblik in die verenigingen uitgesloten omdat de schepencolleges aan de ene kant alleen maar de leden van de meerderheid afvaardigen en dat, helaas, aan de andere kant de bestendige deputaties van de provincieraden, wanneer zij belangen nemen in de intercommunale verenigingen, uitsluitend leden van de meerderheid afvaardigen en geen leden van de minderheid. Er kan dus geen sprake van zijn dat zij op dit ogenblik dat element vertegenwoordigen dat in een democratische Staat van waarde wordt geacht.

Onze collega, de heer Gilson, heeft op dit ogenblik een voorstel ingediend betreffende de federaties van de gemeenten.

De gedachte die hij voorop zet is zeer vruchtbaar en zijn initiatief is te loven. Maar ik vraag u na te gaan wat het betekent in de mozaïek van de instellingen die wij hebben, wanneer wij die onveranderd behouden met haar 2 586 gemeenten aan de ene kant en de 200 intercommunale verenigingen aan de andere kant, nieuwe instellingen in te schakelen die de dooreenstrengeling van besturen en taken nog verhogen en het contact met de inwoners nog meer verzwakken. Dat contact wordt trouwens nog verminderd omdat het voorstel van de heer Gilson uitgaat van de gedachte dat het opnieuw een indirecte verkiezing is welke de organen van de federaties van gemeenten moet mogelijk maken.

Welnu, ware het toch niet veel eenvoudiger in werkelijkheid tot het rationaliseren van onze instellingen te komen? Onze instellingen moeten leefbaar gemaakt worden. Ik weet wel dat het daarvoor ook noodzakelijk is tot de samenvoeging van gemeenten over te gaan. Ik zal in dit verband kunnen wijzen op de noodzakelijkheid van de wijziging van de bestaande wetgeving. Inderdaad, is het logisch dat op dit ogenblik niet kan worden overgegaan tot de samenvoeging van gemeenten wanneer die samenvoeging zou geschieden in contact met gemeenten die deel uitmaken van de agglomeraties Brussel, Luik, Charleroi of Antwerpen? Op dat gebied zou in ieder geval de wet dienen gewijzigd te worden. Ook wat de fiscale mogelijkheden betreft van de samengevoegde gemeenten dient een herziening te gebeuren. Daarnaast kan men spreken van een federatie van gemeenten, maar dan van een federatie met een wel omliggende taak, met vertegenwoordigers aangeduid door rechtstreekse verkiezingen.

We moeten immers ertoe komen de kiezers in nauw contact te brengen met de organen die hen vertegenwoordigen.

Mijnheer de Minister, ik heb de laatste tijd zeer veel gelezen over de voorstellen in verband met de economische gewesten in ons land. Wanneer ik mij waag op dat gebied, dat mij niet helemaal eigen is, heb ik altijd veel eerbied voor degenen die voorstellen doen. Zo heb ik voorstellen gelezen van twee grote economische eenheden op ons grondgebied, dan weer van vijf economische eenheden, dan weer van zeven economische eenheden. Ik heb er gezien van twintig economische eenheden en zelfs van dertig. Aan onze economen zou ik willen vragen: laat ons in ieder geval bedenken dat daar waar economische eenheden tot stand komen, deze slechts vruchtbaar kunnen zijn wanneer ze gekoppeld worden aan politieke vormen. Wanneer wij een apparaat hebben van acht of tien of twaalf indelingen in ons gebied, dan moeten politieke vormen daaraan beantwoorden, of men die indelingen provincies, gewesten, departementen of districten noemt.

Ik kan niet genoeg de nadruk leggen op de twee elementen die moeten geëerbiedigd worden. Wanneer de economische factor de eerste plaats inneemt, moet daarenboven gedacht worden aan het feit dat wij aan die eenheden beslissingsrecht geven, aan de belangen die ze vertegenwoordigen, aan de taak die hun is opgelegd.

Ik denk aan een voorbeeld: veronderstel dat het technisch onderwijs tot de taak van die gewestelijke eenheden zou behoren. Is het dan niet vereist dat men in die gewestelijke eenheid de nodige bevolking zou vinden om de lasten van die taak te kunnen dragen?

Aan de andere kant is er een tweede perk dat moet worden gesteld, nl. dat men de belangstelling van de inwoners voor het vervullen van de opdracht van die gewestelijke eenheden moet levend houden. De afbakening van de grenzen van deze laatste moet daarmede rekening houden.

Er zijn stemmen opgegaan om van Antwerpen, Brussel, Charleroi een enkel economisch gebied te maken. Zou in dat geval nog nauw contact bestaan tussen de inwoners van dat gebied en de politieke organen die hen moeten vertegenwoordigen? Ik herhaal het: er zijn twee perken die moeten worden geëerbiedigd. Aan de ene kant, de bevolking die de lasten moet kunnen dragen, aan de andere kant de afmetingen die moeten toelaten dat de bevolking in nauw contact blijft met de organen die zij heeft aangesteld.

Die gewestelijke eenheden, met eigen politieke beraadslagende en uitvoerend organen, zouden terzelfdertijd het administratief toezicht uitoefenen over gemeenten en federaties van gemeenten, met uitsluiting van een administratief toezicht vanwege het centraal bestuur.

Ik weet dat wat ik hier vandaag zeg, tamelijk revolutionair schijnt te zijn, maar geloof mij, ik heb het alleen gedaan omdat, waar ik me zelf heb ingespannen op maatregelen uit te werken betreffende decentralisatie en deconcentratie, ik me voelde als iemand die in werkelijkheid zou trachten een groene tak te gaan zetten op een stam die vermolmd en verouderd is en ik vrees dat men zoveel nieuwe takken op die vermolmd boom zal brengen dat de stam zal breken.

U kunt u er over verwonderd hebben dat ik zo vrijmoedig gesproken heb althans wat betreft het tweede gedeelte van mijn uiteenzetting. Het is alleen mijn geweten dat me verplicht heeft die taal te voeren. (Handgeklap op de banken van de B.S.P. en van de C.V.P.)

De heer Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verroken.

De heer Verroken (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Mevrouwen, Mijne Heren, ik heb met belangstelling geluisterd naar de voorgaande spreker en ik wil u enkele zaken zeggen waarvan ik hoop dat ze verhelderend kunnen werken in een debat waarin misschien minder in het parlement, maar buiten het parlement, meer en meer de publieke opinie is betrokken.

Wanneer ik achteruit kijk op die vrijlange parlementaire loopbaan, is er iets dat me telkens naar de mond komt en dat ik durf uitspreken: ik vraag me af of men de publieke opinie het niet moeilijk maakt, of niet te veel legendes worden opgehangen, zodanig dat niemand meer wegwijs geraakt in dat wat werkelijk waag en niet waag zou kunnen zijn.

Wanneer ik me enkele figuren herinner, — die grote figuren geworden zijn in de geschiedenis — en terugkijk naar wat ze hebben beleefd in hun politiek leven, en ik denk aan staatsminister Van Cauwelaert, die op het einde van zijn leven werkelijk de eerbied had verworven waarop hij recht had, en denk aan de modder die men deze man naar het hoofd heeft gegooid, stel ik me de

vraag of wij in het politiek spel dan niet de oorzaak zijn dat men niet met de nodige eerbied en waardering, het grote werk dat wij moeten vervullen in een democratie, van buiten uit benaderen.

Ik wil niet alleen de schuld werpen op de mensen van de politieke wereld, maar ook op deze van de hogere instanties, die boven de politiek staan, waar men soms zijn eigen leugens gaat geloven op de koop toe!

Een andere zaak die het ons moeilijk maakt, is een dubbelzinnige woordenschat.

Men kan in het land hetzelfde voorstel doen: in het een gedeelte wordt men uitgejouwd, en in het andere gedeelte toegejuicht. Er zijn mensen bereid alles toe te juichen omdat het federalistische maatregelen betreft; anderen zijn bereid alles toe te juichen op voorwaarde dat men bevestigt dat die maatregelen niets met federalisme te maken hebben, maar alleen decentraliserende maatregelen zijn.

Wanneer u dan die decentraliserende maatregel gaat discussiëren, kan het gebeuren dat aan dit zelfde woord verschillende betekenissen worden gegeven.

Ik heb mij dikwijls afgevraagd of het niet nodig is een soort verklarend woordenboek op te stellen om aldus wijs te geraken in de termen die in dit politiek debat worden gebruikt met de verplichting voor ons er telkens bij te zeggen tot welk nummer van betekenis de uitgebrachte term behoort.

De laatste tijd heb ik veel kritiek gehoord over de Commissie ter verbetering van de Vlaams-Waalse betrekkingen en mij de vraag gesteld waar wij het recht halen om pessimistisch of optimistisch gestemd te zijn. Ik denk dat op dit ogenblik alle pronostieken toegelaten zijn. Ik zal hier niet lang bij blijven stilstaan maar wens toch een kleine ervaring mede te delen aan de buitenstaanders.

Ik heb het geluk gehad te mogen meewerken aan de werkzaamheden van het Harmelcentrum. Ik weet zeer goed dat men tijdens de eerste jaren de werkzaamheden van die commissie met minachtende gevoelens heeft beoordeeld. Toen wij er in slaagden enkele ernstige conclusies naar voren te brengen heeft het ongeveer acht jaar geduurd om de buitenstaanders van die werkzaamheden, de parlementairen en de drukingsgroepen werkelijk te kunnen overtuigen van haar bereikte resultaten. Na dit tijdstip van acht jaar hebben wij moeten vaststellen dat die zelfde mensen, die vroeger die commissie hadden veroordeeld, dikwijls op haar hebben beroep gedaan en gezegd dat men werkelijk een nec plus ultra, had bereikt. Ik heb ook moeten vaststellen dat diezelfde mensen aan het parlement de les hebben gespeld omdat zij niet tijdig genoeg het werk van die commissie had gewaardeerd.

Mijnheer de Minister, ik vrees dat de meeste leden die thans van de huidige commissie Vanderpoorten deel uitmaken, bezorgd zijn om tot duurzame en bruikbare conclusies te komen.

Ik vrees ook dat zij hetzelfde zullen beleven als in de tijd en heb mij zelfs reeds afgevraagd waaraan dit zou te wijten zijn. Misschien ligt het aan het feit dat men de problemen die in een extraparlamentaire commissie worden behandeld, in het openbaar verzwijgt, zodanig dat men de argumenten pro en contra, rondom het even welk konflikt dat achter gesloten deuren wordt uitgevochten, niet verneemt en deze kwesties uit het parlement geschaald worden.

Ik geloof dat de kwestie van het taalbestand en ook de andere problemen die onze beide gemeenschappen in een conflictsituatie brengen, thans ook in het parlement zouden moeten besproken worden, zonet zal de verwarring buiten het parlement, zelfs op het ogenblik dat die commissie klaar gekomen is, nog groter worden.

Wat hebben de mensen buiten het parlement, wanneer men hier de tegenspraak herleidt tot haar strikt minimum? Wat hebben zij dan aan politiekvormende waarden? Men kan beweren dat nog de pers en de grote communicatiemiddelen — radio en televisie — bestaan om de publieke opinie voor te lichten. In dit verband wil ik een paar voorbeelden geven. Wanneer ik een serie beschuldigingen, die zo gemakkelijk aan het adres van de Vlaamse opinie worden geuit, bekijk, treft het mij dat vooral degenen die het hardst beschuldigen, het meeste ziek zijn. Hoe dikwijls moeten wij niet horen dat wij ons opsluiten in een getto, in een regionale cultuur en dat wij het contact met de buitenlandse culturen en de buitenwereld verwerpen.

Wanneer ik een jaar lang de franstalige pers lees en de franstalige radio en televisie beluister, kan ik wellicht ingelicht zijn over alle problemen van midden-Siberië en Mongolië tot in Patagonië toe. Maar ik ben er zeker van dat ik praktisch niets zakelijk zal afweten van wat leeft en roert in het noorderlijk helft van ons eigen klein land. Ik kan gedurende jaren zelfs op zuiver cultureel gebied de franstalige pers — *La Libre Belgique*, *Le Soir* — lezen en volledig in staat zijn het culturele leven in Frankrijk te volgen. Maar dit parlement zou in mekaar storten

wanneer men er zou aan denken: ernaar te verwijzen dat ook in het noorden van dit land eveneens een volwaardig cultureel leven bestaat. Daarover kan men niets vernemen met het gevolg dat de lezers en de kijkers en luisteraars in volslagen onwetendheid komen te staan zodat zij van hun onwetendheid een wetenschap gaan maken.

De heer Radoux. — Is dat uw persoonlijk geval?

De heer Verroken. — Ik weet niet of uw vraag origineel is, maar ik doe een constataatie. Ze is controleerbaar en ik zie niet in waarom u zich hierover moet opwinden.

Ik kan me moeilijk voorstellen dat iemand die alleen die bladen leest werkelijk op de hoogte kan geraken, zodanig dat de uitspraak van de tegenspraak verantwoord zou kunnen blijken omdat een opinievormende macht daarbuiten bestaat.

M. Bohy. — Puis-je vous dire une chose?

Il y a une publication à Bruxelles consacrée à la poésie, intitulée *Le Journal des Poètes*. Grâce aux bons offices de M. Raymond Herremans, ancien fonctionnaire du parlement et bon poète de langue néerlandaise, un numéro spécial a été édité, consacré à la poésie de langue néerlandaise en Belgique. Croyez-vous vraiment que ceci n'ait aucun écho?

J'ose le dire, je suis pour quelque chose dans cette initiative. (*Colloques.*)

De heer Verroken. — Ik kan nog andere voorbeelden geven. Er zijn ter zake in Frankrijk zeer interessante publicaties. Wat ik vaststel is dat precies in die pers, waarin men een zakelijke voorlichting van onze publieke opinie mag verwachten, die het hardst over gettomentaaliteit spreekt, systematisch aan een zeker ostracisme doet en de mensen in de absolute onwetendheid laat.

M. Bohy. — L'ostracisme dont vous parlez existe dans l'esprit de quelques-uns de langue française comme il existe, hélas, dans l'esprit de quelques-uns de langue néerlandaise, mais si nous devons compter avec les sots d'un côté comme de l'autre qui ont cet esprit et si nous devons, à partir de là, faire notre politique, cela va mal!

M. De Vlies. — Monsieur Bohy, comparez donc la page littéraire des journaux néerlandais à la page littéraire des journaux francophones.

De heer Verroken. — Ik zou mijn betoog willen eindigen, en aan de heren willen vragen om de proef op de som te zetten, want als dat over enkele gekken gaat dan hebben die formidabele machtige communicatiemiddelen in handen die de zienswijze bepalen van een groot deel van onze publieke opinie.

Wanneer ik nu dezelfde proef op dit zeer beperkt terrein maak — en ik heb dat gedaan — bij de nederlandstalige pers, dan ben ik in staat mij een beeld te vormen over wat leeft en bloeit op dit ogenblik, niet alleen in het Vlaamse land maar ook in Frankrijk, Scandinavië of in gelijk welk deel van de wereld. Als ik de Vlaamse radio beluister of naar de Vlaamse televisie kijk dan ben ik in staat om niet alleen in één bepaalde richting maar in zeer vele richtingen de wereldproblematiek te volgen.

Mijnheer Bohy, ik beschuldig niemand, ik tracht alleen vast te stellen en op die manier een verklaring te vinden waarom er zoveel misverstanden zijn, niet alleen vanwege de dubbelzinnigheid van bepaalde woorden, maar ook voor de vrees die ik heb, wanneer wij de contradictie in het parlement tot zijn minimum willen herleiden, wij nog meer dan vroeger zullen overgeleverd worden aan die verschijnselen. Ik geef er naam en feiten bij die controleerbaar zijn.

Ik kan overdrijven, maar ik heb eenmaal — het is een kleine anecdotte — een Vlaams lied gehoord op de Waalse televisie. 's Anderendaags op hetzelfde uur was er een verontschuldiging. U kunt dat meemaken bij de Waalse radio, doch men kan het aan de Vlaamse radio niet verwijten. Dat is een kleine anecdotte.

Ik kan mij moeilijk voorstellen moest het feit zich twee- à driemaal voordoen, dat men ook de Nederlandse kleinkunst nu en dan eens liet beluisteren — men hoort Scandinavisch, Pools, Tsjechisch, Duits, maar het Nederlands, zelfs in de kleinkunst, hoort men niet — dan zou een groot deel van de publieke opinie, door degenen die een machtig communicatiemiddel hebben, in een speciaal klimaat worden gezogen waarop zij reacties zouden krijgen. Ik kan mij vergissen. Ik signaleer alleen bepaalde feiten die van aard zijn om een gesprek in dit land moeilijker te maken. Zo zijn er bepaalde zaken die mij ergeren.

Als wij bij uitschakeling van tegenspraak, in functie van het taakbestand zouden moeten doorstaan dat de tegenspraak in het parlement zou wegvallen, en ons mensovergecleverd zien van de pers, dan zijn er bepaalde zaken die mij doen stijf staan, en die nochtans door anderen worden toegejuicht. Als ik bladen als *Le Matin* en *La Flandre libérale* maar altijd verder hoor razen over bloed en bodem...

M. Bohy. — Vous choisissez aussi mal vos journaux!

De heer Verroken. — ... dan heb ik me dikwijls de vraag gesteld of dergelijke zaken niet van aard zouden moeten zijn om de Waalse mensen mee te laten reageren. Zouden ergens in een stad van Wallonië, bladen als *Le Matin* en *La Flandre libérale*, die dan niet in het Frans maar in een andere taal zouden verschijnen, er een systeem kunnen van maaken om bestendig hun eigen volksgemeenschap te vernederen en te kleineren? Ik vraag mij af hoelang dit in die bepaalde centra zou duren. Kunt gij daaruit het argument halen dat men in het Vlaamse landsgedeelte alles behalve gefanatisoerd is, maar zelfs tegen zulke verschijnselen een enorm geduld en goede wil opbrengt om dergelijke delijke zaken verder in zijn gemeenschap te dulden.

M. Moreau. — Et ce n'est pas vrai.

De heer Verroken. — Ik had het over bepaalde woorden die wij gebruiken in onze propaganda en die het debat zo moeilijk maken, vooral wanneer wij voor de regeling van allerhande binnenlandse zaken staan.

Hoe dikwijls heb ik niet de beschuldiging gehoord dat wij de dupe zouden zijn van een theorie van « le droit de sol »?

Laat ons eens kort de realiteit, de oorsprong van de huidige regelingen in dit land bekijken. Ik kan het zeer kort doen, en wel met een bronvermelding.

Gedurende jaren, tot in 1929, is er in het Vlaamse landsgedeelte nooit over iets anders gesproken dan van het verwerven van rechten: recht op gehoor, recht op onderwijs, recht op rechtspraak in eigen taal binnen de grenzen van het Vlaamse landsgedeelte. Op een bepaald ogenblik heeft men op het administratief vlak de vernederlandsing willen veralgemenen en daartegen is er onmiddellijk een reactie ontstaan. Dit is geen beschuldiging, alleen maar een constatacie. Van Waalse zijde is er onmiddellijk een algemene reactie gekomen.

Het congres waar deze nieuwe opinie naar voren kwam, die tot basis ligt van de huidige standpunten, was geen Vlaams congres, maar wel een Waals congres, gehouden in november 1929. Het was het socialistische congres van Charleroi, waar men definitief heeft gekozen voor de regeling: streektaal voertaal.

Het is dringend nodig dat wij dat document allen eens ter hand zouden nemen. Wij, van Vlaamse zijde, zijn nog allen akkoord met de daarin geformuleerde stellingen. Maar het document werd opgesteld als repliek tegenover de traditionele houding van de Vlaamse mensen die hun rechten opeisten in het Vlaamse landsgedeelte.

Het document is opgesteld in de optiek van de toenmalige Vlaamse immigratie naar het Waals landsgedeelte, ten gevolge van de noodtoestanden die heersten in het Vlaamse land. Jaarlijks gingen duizenden Vlaamse arbeiders naar Wallonië. Het document maakt gewag van 30.000 Vlamingen gevestigd rond Charleroi. Dit vindt u allemaal terug in dit document. Men spreekt er over de vrees en de reacties die daardoor ontstonden tergevolge van een massale inwijking van Vlaamse arbeiders naar Charleroi en Luik en de implicaties die deze inwijking zou hebben op administratief gebied en wat betreft het onderwijs. Men is tegen de minste invloed die dat zou kunnen hebben onder de slogan die wij toen in alle partijen terugvonden en in alle bladen konden lezen: « Pas d'élots linguistiques. » Dat zijn geen inwijkingen. Dat is geen minderheid. « Cela n'est pas une minorité. »

Dat zijn geen verwijten die ik richt. Ik tracht alleen de oorsprong, de bron, terug te vinden. Men beweerde dat het hier geen minderheid gold. Overal verdedigde men de mening: « pas d'élots linguistiques, pas de macédoine au cœur de la Wallonie ». Men verzette zich tegen de oprichting van de minste instelling voor de Vlaamse inwijkingen.

Maar men wou dan ook logisch zijn. En in datzelfde congres — waarvan vader Troclet als verslaggever functioneerde — heeft men ook het besluit van dit standpunt getrokken. Men heeft gezegd: « Wanneer we de streektaal als de enige taal willen in Wallonië, dan moeten wij ook de moed opbrengen om dit standpunt te veralgemenen ». Op datzelfde congres hebben dan de Waalse socialisten — en dat was de synthese van wat men ongeveer in alle bladen kon lezen — verklaard: « wij willen logisch zijn. Wij aanvaarden de vernederlandsing van Gent en

wij aanvaarden ook de absolute culturele autonomie ». Ze voorzagen zelf de gevolgen ervan, en in dat document werd ook nog aangeduid dat de dienst voor het onderwijs voor het franstalig landsgedeelte in Luik zou moeten worden gevestigd, en deze voor het nederlandsstalig gebied in Gent.

Het is in dat congres dat de definitieve keuze werd gemaakt en het staat duidelijk vermeld in het document. Op dat ogenblik, hebben wij, van Vlaamse zijde, de traditionele tweetaligheid — de politiek waar men altijd naar terugrijpt vanuit de Brusselse kant — laten varen. Wij hebben gezegd: « onze Waalse landgenoten hebben de keuze gedaan ». En het is goed dit van tijd tot tijd te herhalen, en men kan dat in dat beslissend document terugvinden. Wij bevestigen dat wij vandaag nog altijd met de toen genomen optiek akkoord zijn en dat wij allen wensen, in absolute loyaliteit tegenover deze optie die wij van hen hebben aanvaard, verdere gesprekken te leiden om de verhoudingen tussen de twee taalgemeenschappen in eigen land te regelen.

Er is nog zo een woord dat ons bestendig in verwarring brengt niet alleen met die « droits du sol ». Er is nog zo een scheldwoord. Men verwijt ons dat wij zijn voor « la liberté du père de famille ». Het gaat nu niet over onderwijs in geloofszaken of in taalkundige aangelegenheden.

Iedereen die een ogenblik wil nadenken moet aannemen dat men hier een brutaardige vergelijking maakt, dat men hier een sophisme aan het openbaren is, alleen gemaakt om goedgelovige mensen te misleiden. Wij zouden dit in dit parlement niet mogen toelaten.

Waarom bestaat nu dit sophisme? Het is een sophisme dat in het ene geval een louter geestelijk domein betreft en in het andere geval een feitelijk domein aanhaakt; er is dus geen vergelijking mogelijk. Men kan zich zeer goed voorstellen dat een administratie van Gent bij voorbeeld door mensen van Mahomedaanse bijdenis wordt geleid, maar men kan zich doodgewoon niet indenken dat zij het in het Turks zouden doen, omdat in het ene geval de filosofisch-beschouwelijke houding niets te maken heeft met een feitelijk gegeven maar in het andere geval, van het ogenblik dat het taalfact een feitelijk gegeven is en wanneer men dan daar de vrijheid gaat proclameren, men dan onmiddellijk roept op een zeer gecompliceerde organisatie en op zeer veel bijkomende eisen die gij aan uw mensen stelt en die wederzijds moeten aanvaard worden.

Het is precies hetzelfde in de school. Men kan zich zeer goed voorstellen dat men los van elke filosofische en godsdienstige beschouwingen onderwijs kan geven, maar men kan zich niet voorstellen dat men dit zonder een taal kan doen!

Wanneer men die twee dingen gaat vergelijken alsof ze uit gelijke stof gemaakt werden dan zijn dat, naar mijn mening, zeer klaarblijkelijk sophismen, waar wij ons in dit parlement — waar wij op zoek zijn naar een gesprek — zouden moeten van onthouden.

Telkens opnieuw ergert het ons wanneer men vanuit Waalse zijde tegenover ons optreedt als zouden wij antagonist zijn en tegenover bepaalde culturele zorgen van Wallonië.

Ik meen de tolk van velen te zijn hier in dit parlement, wanneer ik zeg dat het een valse voorstelling is als men de Waalse mensen laat geloven dat wij niet evengoed bekommerd zouden zijn om hun zorgen op economisch gebied, betreffende de economische decentralisatie, de economische vormen van autonomie, enz. Het is verkeerd wanneer er velen zeggen dat men daar van Vlaamse zijde niets voor voelt. Integendeel, wij hebben daar geen enkel behagen in maar wij hebben evenveel deernis met onze mensen, die in Wallonië wonen en die op dit ogenblik ook bepaalde moeilijkheden doormaken.

Het is dus een volledig foutieve redenering te denken dat in hoofde van de Vlaamse volksgemeenschap er maar enige ambitie zou bestaan om een voogdijrol te gaan spelen.

Ik geloof dat de gans grote massa van het Vlaamse land met mij akkoord gaat om te hopen dat men in dit land zou zoeken naar middelen opdat iedereen, zoveel mogelijk, in alle specifiek eigen aangelegenheden zijn eigen inspiratie tot een kans zou kunnen laten uitgroeien.

Waarde collega's, mijn inleiding was nogal lang, maar in verband met de dingen die ik zoeven kom aan te raken zou ik aan de heer Minister van Binnenlandse Zaken nog een paar vragen willen stellen en wellicht ook aan de regering.

Vooraleer de vorige legislatuur ten einde was, stond heel het land in rep en roer omdat er sprake was van zetelaanpassing, er moesten massa waarborgen zijn, er werd zwaar gewerkt in rondetafelvergaderingen, er moest economische decentralisatie zijn, er zou culturele autonomie komen, er zouden speciale artikelen in de Grondwet komen... nu vragen wij ons af waarom hebben al die spanningen gediend?

Wanneer men nu over dat werk spreekt, dan zegt iedereen : « Het is voorbijgestreefd. Wij hechten daaraan geen belang meer ». Maar inmiddels gaan de dagen, de maanden en de jaren voorbij.

De Kamer vergadert nu in Constituante. Zullen wij, ja dan neen, de Grondwet herzien? Het wordt hoog tijd dat wij ernstig over dit vraagstuk gaan nadenken. Ik beschuldigd niemand, ik doe alleen vaststellingen.

Indien wij geen grondwetswijziging doorvoeren, dan weten wij dat wij daarover niet meer met de mensen moeten praten. Wij hebben thans de vierde Constituante sinds de oorlog 1940-1945. Indien wij de Grondwet niet wijzigen, dan zouden wij er allicht goed aan doen ten minste één artikel in de Grondwet te veranderen, met name dat waarin staat hoe een Constituante wordt gevormd.

M. Drumaux. — Il y a la trêve linguistique!

De heer Verroken. — Wij zouden de Grondwet dan aldus kunnen wijzigen dat telkens de constitutionele meerderheid verworven is, bepaalde beschikkingen van de Grondwet kunnen worden gewijzigd.

Wij herinneren ons allen nog de procedure waarin wij verstrengeld waren tijdens deze debatten. Persoonlijk zou ik niet meer in een dergelijke spanning wille verwickeld worden, zoals wij deze op het einde van de vorige legislatuur hebben gekend.

De toestand was aldus dat niemand niemand meer vertrouwde, dat iedereen aan iedereen voorwaarden stelde, dat iedereen probeerde iedereen voor de andere te doen kapituleren. Wanneer men de gans publieke opinie aldus heeft opgejaagd dan is het niet ernstig enkele maanden nadien vast te stellen dat het aldus wordt voorgesteld alsof deze problemen nooit hebben bestaan.

Mijn vraag aan de regering is dan ook de volgende : Krijgen wij van de regering, ja dan neen, voorstellen inzake culturele autonomie? Krijgen wij, ja dan neen, voorstellen voor decentralisatie?

M. Perin. — Pourquoi?

De heer Verroken. — Krijgen wij voorstellen wat betreft de grondwetsherziening?

M. Drumaux. — Que faites-vous de la trêve?

De heer Verroken. — Men heeft zoveel drama's gemaakt rond de artikelen 3bis en 38bis. Bestendig werd de publieke opinie ter zake voorgelicht, omdat men steeds heeft geprobeerd de werkzaamheden achteruit te halen, vergetende dat de rondetafel zelf had gezegd dat zij geen definitieve teksten had voorgesteld. Zij heeft vooropgesteld dat verdere onderhandelingen naar positieve formules zouden moeten voeren en dat de problematiek moet worden onderzocht dat er risico bestaat dat de ene groep de andere groep zou afremmen en de ontwikkeling van de economische mogelijkheden in de weg staan.

Ik durf mij niet voor anderen uitspreken, maar namens de Vlaamse C.V.P.-leden durf ik zeggen dat wij niet beter vragen dan met al degenen, tot welke partij zij ook mogen behoren, die zich sedert 1830 hebben ingezet om dit vraagstuk op te lossen, zonder vooroordeel te zoeken naar de formules, zoals in de betrokken artikelen wordt geschetst.

Ik kan geenszins akkoord gaan met het feit dat sommigen de dagen, de maanden en de jaren laten voorbijgaan. Indien wij tot herziening van de Grondwet willen komen, dan moet dit in 1967 ernstig worden aangepakt.

Wij moeten het aanpakken met een openheid en in het volle bewustzijn dat om werkelijk tot een absolute gelijkheid te komen tussen de beide taalgemeenschappen, het nodige gunstig klimaat moet worden geschapen. Dit klimaat moet dat van de vriendschap zijn. Wanneer het zo niet gaat dan is inderdaad geen enkele oplossing mogelijk, noch de unitaire, noch de federale. Wanneer wij niet in vriendschap met elkaar naar een oplossing kunnen zoeken, dan is misschien één oplossing nog de beste : in vriendschap uit elkaar te gaan. Dan zijn we nog steeds tienmaal groter dan Luxemburg, dat zich permiteert om ons in Straatsburg aan te vallen en te beschuldigen.

Dan zouden wij economisch nog tien keer beter gelegen zijn in het Vlaamse en in het Waalse landgedeelte, dan zouden wij nog groter zijn en zeker een even grote bevolking hebben dan een derde van de landen die volwaardig vertegenwoordigd zijn in de U.N.O.

Zeg nu niet dat ik een pleidooi houd voor separatisme. Maar mijn stelling is, wanneer wij het middel niet vinden om werkelijk intellectueel eerlijk samen te willen proberen wat we met zoveel tremolo's aan onze mensen wijsmaken, maar dan altijd redenen

vinden om over woorden in ruzie te vallen, wanneer wij het middel niet vinden om in vriendschap te gaan denken en werken aan die nieuwe structuren, wel dan zouden zij misschien best doen het middel te zoeken of het zonder mekaar ook niet kan gaan.

Ik wil besluiten met een bepaalde misvoorstelling inzake dingen die in deze hoofdstad van dit land gebeuren ten opzichte van de schapendans die men ten onzen nadele in deze hoofdstad aan het uitvoeren is.

Als mensen nu gaan vertellen aan de publieke opinie dat het van Vlaamse zijde de bedoeling is van Brussel een Vlaamse hoofdstad te maken, dan moet ieder eerlijk mens, wanneer hij met zichzelf alleen is, toch beschaamd zijn over dergelijke uitlatingen. Iedereen moet toch weten dat dit pertinente tegens zijn. Iedereen weet toch dat er niemand in het Vlaamse land iets anders denkt dan een volwaardige, tweetalige hoofdstad, waar onze Waalse en Vlaamse mensen, ten zelfden titel, zich zouden thuisvoelen.

Dag aan dag opnieuw worden mensen op de straat gejaagd met de beschuldiging : de Vlamingen willen van Brussel een Vlaamse stad maken.

Maar ik zou dan ook van Vlaamse zijde durven zeggen : waarom is het nodig en nuttig dat wij zouden gaan zeggen dat Brussel zou ophouden een hoofdstad van België te zijn, in een unitair of een federaal verband. . . , ligt zo vervelend op de juiste plaats, dat wij daar niet aan uit kunnen. Wij moeten geen dingen in de lucht gooien die praktisch niet realiseerbaar zijn. Waarom kunnen wij niet zakelijk een objectief voorhouden? Wij willen dat die hoofdstad, die ook de onze moet zijn, werkelijk een open hoofdstad is voor iedereen.

Dan gaat men zeggen dat wij hier een evolutie tegemoet gaan die de menselijk psychologische achtergrond van die bijna — het is nogal een sterk woord — misdadige houding, die men hier in Brussel sinds dertig jaar heeft gehouden, tegenover de Vlaamse mensen, van menselijk standpunt uit, gaat benaderen.

Maar wanneer men ons zegt : ja, maar al degenen die verfranst zijn, dat zijn toch Vlamingen, die het toch vrijwillig hebben gedaan!

Laat ons het drama in twee, drie trekken menselijker constitueren. Duizenden eenvoudige Vlaamse mensen zijn niet uit overvloed, maar uit nood, naar Brussel gekomen en hebben zich ingeschakeld, wanneer zij in een administratie terecht kwamen, met de onmiddellijke ervaring dat er twee ladders waren, een met sporten en één zonder sporten. De Vlaamse ladder had geen sporten, deze voor de franstaligen wel. Zij konden dus niet omhoog geraken, zij hadden geen bevorderingsmogelijkheid op het ganse administratieve vlak. Die bevordering wilde zij ook krijgen en zij werden zodus in de noodzaak gesteld zich aan te passen.

Op die manier is een administratief drukapparaat tot stand gekomen, dat veel zwaarder weegt dan de zogezegde culturele meerwaarde van een bepaalde taal.

Ik heb eens de vraag gesteld ook in dit parlement : leg mij eens uit, psychologisch menselijk, waarom Menen Nederlands is gebleven en Moeskroen Frans is geworden, met dezelfde inwijking naast elkaar, met dezelfde werkgelegenheid. Waarom is de éne 100 pct. Nederlands gebleven, en de andere 100 pct. verfranst, tegenover dezelfde cultuur; Menen zonder flaminganten?

Alleen vanwege het feit — dat is mijn antwoord — dat binnen de grenzen van een woongebied de praktische waarde van hun eigen taal in het ene geval niets en het andere geval alles was. Wanneer men binnen de grenzen van een bepaald woongebied de praktische waarde van een taal, zij mag groter zijn dan de andere, gaat uitschakelen, dan ontstaat er een sociaal-administratieve druk, waaraan zeker de eenvoudigste mensen, die geen eigen middelen hebben om zich door het leven te werken, moeten ten onder gaan.

Het is een dertigjarige afzondering. In 1932 heeft men gemeend dat de Brusselse agglomeratie, dank zij haar zogezegde loyaliteit, haar eeuwig zichzelfprijzend patriotisme de twee gemeenschappen op dezelfde wijze zou gaan behandelen. In werkelijkheid werd de vrijheid administratief en sociaal uitgeschakeld. Er kwam de administratieve druk en de sociale druk, en daarbij ook nog de pseudo-patriottische druk. We weten zeer goed dat het een zeer groot probleem is, dat er moed nodig is voor een Vlaming in de hoofdstad van dit land. Dat zijn we beu. Zelfs wanneer men de middelen heeft om administratief door te breken en om als de nederlandstalige een status te bereiken die door iedereen wordt geapprecieerd. Veel eenvoudige Vlaamse mensen worden in de hoofdstad dagelijks geterroriseerd door allerlei pseudo-patriottische slogans. Zolang men affiches zal zien met Duitse hoofdletters en « Brüssel », zal de toestand onaanvaardbaar zijn en dit land onwaardig. Zolang dat bestaat mag men niet meer over patriotisme

in dit land spreken. Wij moeten een uitweg zoeken. Hoe durft men over vrijheid spreken wanneer men de vrije keuze en gelijke kansen heeft uitgeschakeld, wanneer het middel van de verdachtmaking wordt aangewend? Ik durf het bijna niet zeggen, maar ik denk aan een bordeelhouder die over zuiverheid praat. Dat is een valse toestand. Willen wij er door geraken, dan moeten wij middelen vinden om dat te doen ophouden. Vrijheid en gelijke kansen moeten worden hersteld.

Ik heb er steeds op gewezen dat de onderwerping niet zozeer langs het onderwijs gebeurt, maar veel meer door de administratieve, sociale en patriotische druk.

Dat heeft niets te maken met de studie van de Franse taal door Vlamingen. Waarom herhaalt men het? Men weet dat het een leugen is, wanneer men zegt dat de Vlamingen zich afwenden van het Frans. Nochtans het zou op de duur psychologisch normaal zijn. Wanneer gedurende jaren een bepaalde cultuur wordt onderdrukt, dan zou het normaal zijn dat ook op het cultureel vlak zulke houding tot stand zou komen. Het is bijna een mirakel dat het niet gebeurd is. En nochtans men speelt een gevaarlijk spel wanneer men de argumenten gebruikt van economische en culturele superioriteit en van een meerwaarde op het internationale vlak. Dat kunnen gevaarlijke argumenten zijn. Als de Vlamingen ze ernstig onderzoeken, dan zouden ze er wel eens kunnen toe besluiten Engels te studeren in plaats van Frans, Engels dat wetenschappelijk en economisch, en ook internationaal veel verder reikt dan Frans, dat voor ons tienmaal gemakkelijker te leren is en tienmaal minder tijd vergt.

Ik kan zeggen dat ik voorstander blij van het Frans als tweede taal en zelfs wanneer België zou ophouden te bestaan zouden wij naaste burens blijven en zou voor een massa mensen er honderdmaal meer gelegenheid bestaan binnen de grenzen van binnen het gewezen gemeenschappelijk gebied, het Frans te gebruiken in de plaats van een andere taal.

Het is een valse en gevaarlijke redenering dit argument van de meerwaarde te blijven gebruiken op cultureel, economisch en wereldvlak, omdat het op de duur zal pleiten tegen het Frans zelf, wat nooit onze bedoeling is geweest.

Men moet voorgoed achterwege laten altijd zaken te herhalen waarvan men weet, wanneer men met zichzelf alleen is, dat ze niet de waarheid zijn. Wanneer men weet dat niettegenstaande alles in het Vlaamse landsgedeelte een blijvende belangstelling en appreciatie voor het Frans bestaat moet men het omgekeerde niet verkondigen om daardoor kiezers te werven die op een verkeerde basis steunen.

Mijnheer de Minister, wij zijn ook met vuur aan het spelen, nu nog maar op onderwijsvlak. Ik bezorg u, als u wil, binnen de achtevenertig uur een massa moeilijkheden op binnenlands vlak die ook te Straatsburg aanhangelijk kunnen worden gemaakt. Het zal mij niet moeilijk zijn tal van Vlaamse mensen, die nog altijd vanuit Wallonië met allerhande franstalige papieren en sociale documenten worden bestookt, ertoe over te halen klacht neer te leggen. Ik kan u vijfhonderd klachten bezorgen van zogezegde schendingen van de rechten van de mens, omdat eenvoudige Vlaamse mensen nog verder vanuit Wallonië met franstalige documenten worden bestookt. Nochtans, wij doen dat niet omdat wij loyaal willen blijven en wij hopen dat een bezinning zal komen. Wij willen loyaal zijn met onze engagementen en het feit voor ogen houden dat wij hebben aanvaard dat bezuiden de taalgrens er maar één regel is, namelijk de aanpassing. Wij zullen ons niet overleveren aan het kinderlijke spel om een regel die wij zelf hebben aanvaard, te laten in discrediet brengen op het internationale vlak.

Ik zou nochtans toch willen vragen dat men ook van dat gezichtspunt uit, van die initiale keuze van francophone zijde, dat gevaarlijk spel dat zich tot Straatsburg kan uitbreiden, stop te zetten. Men probeert in dit land en men kan er wellicht in gelukken, wanneer bepaalde rechtbanken het spelletje verder zetten wat nu begonnen is.

Ik vraag aan de regering dat zij tijdig de chaos zou evalueren die daaruit zou voortvloeien en wij tijdig, wanneer wij ervan overtuigd zijn dat het een chaos zou worden, niet alleen in Vlaanderen, maar ook in Wallonië, als wij ook als kleine jongens naar Straatsburg zouden lopen, niet om een burgerij die het *odi profanum vulvum* zoveel eeuwen later nog wil toepassen, terwille te zijn, maar om zoveel eenvoudige mensen hun recht te verwerven in hun eigen taal toegesproken te worden. Dat is een gevaarlijk spel.

Wanneer u de complicaties die daaruit kunnen voortvloeien evalueert, wil ik de regering vragen langs de Minister van Binnenlandse Zaken om, die er de zwaarste gevolgen op zijn departement zou van ondervinden, of het geen tijd is met die mascarade te stoppen van een akkoord waarvan iedereen aanneemt dat wij nooit op het gebied van taalgebruik daaraan kunnen verbonden geweest zijn.

Ik geef maar een voorbeeld. Hoe zou het denkbaar geweest zijn dat een rechter als oud-minister Rolin gedurende jaren in de Senaat een debat laat lopen over taalwetgeving en taalreglementering en er nooit aan denkt het argument te vinden, omdat sinds de conventie de wetgeving van 1932 caduc zou geworden zijn.

Als een van de mannen die direct bij de conventie in Straatsburg dichtbij betrokken zijn geweest er nooit aan gedacht heeft dat argument te vinden, wat wil men dan? Iedereen van ons weet wanneer men ons zou hebben gezegd dat ook die termen de inhoud van de conventie waren, niemand van ons ze zou hebben aangenomen. Het is bijna een kwestie van bedrog tegenover het Vlaamse land dat wij nooit zullen laten enterineren, en voorzeker niet de Vlaamse C.V.P.-zijde. Het is een gevaarlijk feit het spelletje in dit land verder te laten spelen, en die mensen de illusie te laten dat zij de Vlaamse gemeenschap zouden kunnen laten terugglijden naar een toestand van vóór 1830. Door die handeling kan men alleen aan ons duurzaam vaderland moeilijkheden bezorgen en ons in moeilijke situaties brengen in de plaats van voor de problemen een gemeenschappelijke oplossing te vinden.

Ik ga ook niet insisteren op het feit dat wij nooit zullen aanvaarden dat men die zaken laat voorzitten door iemand die van het enige land is met een agressieve taalwetgeving. Er is één land in Europa waar het wettelijk verboden is de taal van de streep te gebruiken. Er is één stad in Europa, namelijk Straatsburg, waar het tot in 1952 wettelijk verboden was de volkstaal als tweede taal aan te leren. Er is één land in Europa waar verboden is de volkstaal van de Vlamingen in hun eigen gemeenschap aan te leren. Dit is een land dat niet eens de rechten van de mens in zijn conventie heeft aangenomen. Wij zullen dit nooit aannemen.

Dit is een fout van de regering dat zij die voorzitter nooit heeft willen wraken.

Er zijn mensen die bezettende culturen vertegenwoordigen, die wij niet aannemen als rechters tegenover een gemeenschap die zo een lange lijdensweg heeft moeten afleggen om een minimum van rechtsherstel in eigen land te verwerven. Er zijn rechters die wij nooit zullen aannemen, omdat zij in die rechterstoel bezettende culturen vertegenwoordigen.

Beste collega's, ik wil besluiten. Ik hoop dat ik een paar nieuwe zaken heb gezegd die ons een wederzijdse benadering kunnen toelaten. Ik hoop dat ik erin gelukt ben onze Waalse collega's iets mee te delen.

Wie zegt en beweert dat wij van Vlaamse zijde ons ooit zouden gekeerd hebben tegen een economische weerbaarheid van het Waalse landsgedeelte of tegen de culturele gaafheid van Wallonië, kan geen documenten of uitspraken vinden om dit te bewijzen. Hij weet dat hij dingen zegt die niet waar zijn. De waarheid is dat, wanneer wij nog niet tot een werkelijk ontspannen, intellectuele, eerlijke conversatie in dit land gekomen zijn, dan is dit omdat wij de dupe zijn van een ander spel, dat zichzelf maar alleen kan recht houden zolang het kan zeggen dat er een Vlaams-Waalse tegenstelling bestaat, en dat zich slechts in het midden kan houden, kan leven op zogezegde terreur-gedachte dat er een Vlaams en Waals conflictgevaar in dit land zou kunnen bestaan. De dag dat het zou blijken dat het omgekeerde waar is, dan zullen die patriotten zeer ongelukkig zijn. Ik geloof dat het spel om de beide gemeenschappen tegen mekaar te jagen lang genoeg geduurd heeft en dat het tijd wordt dat wij proberen of een andere weg niet beter zou begaan worden, een andere weg tot een gezonder, meer menselijker en duurzamer regeling voor onze gemeenschappen. (*Applaus op de banken van de C.V.P. en van de Volksunie.*)

De heer Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pede.

De heer Pede (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Mevrouwen, Mijne Heren, ik wil bij de bespreking van de begroting van Binnenlandse Zaken de gelegenheid te baat nemen, de regering attent te maken op enkele problemen waarmee de ondergeschikte besturen thans worden geconfronteerd.

Sommige van deze problemen hebben een zeer ernstig karakter en zijn tevens ook niet nieuw. De onderscheiden regeringen en meer bepaald de onderscheiden Ministers van Binnenlandse Zaken die mekaar de laatste jaren hebben opgevolgd, werden voor deze problemen geplaagd.

Ik geloof te mogen zeggen dat tot hertoe de bijzonderste gemeentelijke problemen nooit een bevredigende oplossing hebben gekregen. Ik bedoel hierbij meer bepaald, dat wanneer een oplossing werd vooropgesteld en aanvaard, diezelfde oplossing zeer vlug door de omstandigheden werd voorbijgestreeft, zodat zij ontoereikend is blijken te zijn. Ik denk hier in het bijzonder aan de wet op het Gemeentefonds en aan de wet op de ziekenhuizen.

De ontoereikendheid van deze wetgevingen hebben het geheel van de gemeentelijke financiën in onevenwicht gebracht zodat onze plaatselijke besturen vaak voor onoverkomelijke moeilijkheden hebben gestaan bij het opmaken van hun begrotingen en in het bijzonder bij het uitvoeren van die begrotingen.

Ik zal hier niet in het detail van de cijfers treden. Er werden reeds meer zeer volledige verslagen in deze aangelegenheid opgesteld en de regering heeft daarvan kennis kunnen nemen, ik denk dan meer speciaal aan het verslag van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten en aan het wetsvoorstel van wijlen de heer Bracops.

Ik zal mij vandaag houden aan zekere grondbeginselen die aan de basis liggen van deze verslechterde toestanden.

Wanneer wij ons op het gemeentelijk vlak plaatsen, welke zijn dan de bijzonderste bronnen van inkomsten en in welke mate evolueren die en beantwoorden die aan de schommelingen van de levensduurte?

Als bijzonderste bronnen van inkomsten hebben wij de gemeentelijke fiscaliteit en het aandeel in de fondsen.

De gemeentelijke fiscaliteit bestaat vooral uit opcentiemes uit rijks- en provinciale belastingen. De bijzonderste onder hen zijn de opcentiemes uit de onroerende voorheffing, de opcentiemes op de rijksbelasting van natuurlijke personen en de opcentiemes op de verkeersbelasting van autovoertuigen.

De belastingen op de onroerende voorheffing en op de autovoertuigen hebben het grote nadeel niet te fluctueren en steeds een zelfde basis te behouden. Er is wel een tienjarige kadastrale perekwatie voorzien, doch wij weten bij ervaring wat die tien jaar in werkelijkheid te betekenen hebben.

De enige belasting die net zoals de rijksbelasting op het inkomen schommelingen ondergaat, is precies de bijkomende gemeentelijke belasting op de inkomsten van natuurlijke personen. Deze worden echter enigszins geremd in hun stijging door de tegenovergestelde richting die het fonds, ingesteld bij artikel 358 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, ondergaat. Inderdaad, de berekening in het aandeel van dit fonds gebeurt op basis van het aantal inwoners van de gemeente vermenigvuldigd met de toegepaste voet en met een bepaald deelnemingscijfer. Dit cijfer bedroeg voor 1964, 18; voor 1965, 16; voor 1966, 14, en thans voor 1967 is de formule als volgt voorzien: aantal inwoners vermenigvuldigd met 60. Aangezien men slechts van dit fonds kan genieten indien ondermeer voor de aanvullende belasting op de natuurlijke personen 5 pct. wordt voorzien, dan wil dit zeggen dat het deelnemingscijfer voor 1967 tot 12 werd teruggebracht.

Wat nu het aandeel in het Gemeentefonds betreft, de omstandigheden hebben herhaaldelijk bewezen dat alhoewel de wet op het Gemeentefonds in 1964 nagenoeg met eenparigheid werd goedgekeurd zij in feite, getoetst aan de werkelijkheid, niet de sanering heeft gebracht die algemeen werd verwacht. De jaarlijkse verhoging met 5 pct. bleef inderdaad zeer ver beneden de noodwendigheden.

Nochtans dient te worden gezegd dat voor 1967 belangrijke alhoewel nog onvoldoende verbeteringen aan de inkomsten van de gemeenten worden verzekerd door de huidige regering en dat ook, en dit vloeit voort uit de wet op het Gemeentefonds, vanaf 1967 een verbetering kan worden verwacht door het nieuwe systeem van stijging van het fonds.

De dotatie van het Gemeentefonds werd in de wet zelf vastgesteld op 9 miljard met een jaarlijkse verhoging van 5 pct. en met een gewaarborgd minimum voor 1967 van 10 miljard 350 miljoen. Voor 1967 is thans in feite 1 miljard meer voorzien, namelijk 11 miljard 350 miljoen, dus ongeveer het cijfer dat in het wetsvoorstel Bracops werd voorzien.

Tweede maatregel voor de verbetering van de gemeentelijke inkomsten:

De mogelijkheid zal aan de gemeenten geboden worden de aanvullende belasting op de inkomsten van de natuurlijke personen te verhogen door de maximum grens van 5 naar 6 pct. te verleggen.

Derde maatregel die voortvloeit uit de wet op het gemeentefonds:

Voortaan zal de dotatie bestaan uit een aandeel van zekere rijksbelastingen, aandeel dat bepaald wordt, als ik mij niet vergis, op iets meer dan 16 pct.

Dit is voor de sector van de gemeentelijke financiën een zeer aanzienlijke waarborg voor de toekomst. Inderdaad, de bijzonderste tekortkomingen in het Fonds kwamen voort door het feit dat de jaarlijkse verhoging van de dotatie slechts 5 pct. voorzag, daar waar de inkomsten van de rijksbelastingen over dezelfde periode 1964-1966 een veel snellere verhoging heeft gekend ingevolge de fiscale meerwaarde.

Voortaan kan men verhopend dat, ingevolge deze koppeling, ook de gemeenten deelachtig zullen zijn aan deze meerwaarde. In ieder geval mag worden besloten dat, moest deze koppeling vanaf het in voege treden van deze wet zijn toegepast geworden, de financiële toestand van de gemeenten nu veel gezonder ware geweest.

Welke zijn nu de bijzonderste uitgaven die het evenwicht van de gemeentelijke financiën hebben in de hand gewerkt? Ik handel hier niet over speciale gevallen, maar wel over aangelegenheden die alle Belgische gemeenten, zonder onderscheid, hebben getroffen.

In de eerste plaats de stijging van de wedden ingevolge de evolutie van het indexcijfer. Sinds de nieuwe wet op het Gemeentefonds van kracht werd, hebben wij volgende weddeverhogingen genoteerd:

in 1964 een verhoging van 5 pct. ingevolge de twee stijgingen van 1 december 1933 en 1 augustus 1964;

in 1965: 2,5 pct. verhoging, ingevolge de verhoging van 1 augustus 1965;

voor 1966: 5 pct. verhoging, ingevolge de verhogingen van de index van 1 maart 1966 en 1 juli 1966.

Tot hiertoe maakt dit dus 12,5 pct. Gedurende het jaar 1967 voorziet men over het algemeen nog verhogingen ingevolge de stijging van de index.

Wanneer men rekening houdt met het feit dat het geheel aan wedden en lonen in de gemeentelijke sector geraamd wordt op circa 10 miljard, dan betekenen deze achtereenvolgende verhogingen toch een zeer zware hypotheek op het budgettaire evenwicht van de plaatselijke besturen. Daarnaast werden door het centraal gezag nog talrijke beslissingen genomen die een zeer nadelige invloed hebben gehad op de gemeentelijke financiën. In de eerste plaats denk ik hier aan de revalorisatie van het openbaar ambt.

Niemand betwist de gegrondheid van deze herwaardering. Het neemt echter niet weg dat de gemeenten daardoor voor enorme uitgaven werden geplaatst die nergens compensatie vinden. Zeer erg is het feit dat de eerste herwaardering reeds in voorbereiding was in 1964, op het ogenblik dat de wet op het Gemeentefonds werd besproken.

Vanaf 1 januari 1965 werd het openbaar ambt een tweede maal gerevaloriseerd en vanaf 1 april 1966 had een aanpassing plaats van 3 000 frank per personeelslid, dat te gelijktijd was gekoppeld aan het indexcijfer.

Verder zijn er nog de verplichte facturatie van werken en leveringen aan de gemeenten, de posttarieven, het nieuwe systeem van sociale zekerheid voor de werknemers, de elektrisch functionerende speelapparaten, alle negatieve posten voor het financiële evenwicht. Er is natuurlijk ook de stijging van de levensduurte die zich ook op gemeentelijk vlak heeft laten voelen.

Ik wil hier ook speciaal wijzen op de enorme tekorten van de ziekenhuizen van de commissies van openbaren onderstand, waardoor de gemeenten verplicht worden tussen te komen om de begrotingen van hun commissies in evenwicht te houden; tussenkomsten die over het algemeen zeer enorme afmetingen aannemen.

Dames en Heren, het probleem van de gemeentelijke financiën is niet eigen aan deze regering en ook niet aan de voorgaande. Het is het gevolg van een wetgeving, zowel op het Gemeentefonds als op de ziekenhuizen, die niet het verwachte resultaat hebben gehad. Zij werden door de omstandigheden totaal voorbijgestreefd.

Niettemin staan wij vandaag voor zeer grote moeilijkheden. Wij begrijpen zeer goed dat niet alles ineens kan worden gedaan, maar wij dringen daarom bij de regering aan om zonder uitstel het geheel van de gemeentelijke financiën ter hand te nemen. Vergeten wij niet dat de gemeenten reeds zeer grote fiscale inspanningen hebben gedaan. De 5 pct. en de 10 pct. op de inkomsten en op de autovoertuigen zijn praktisch algemeen geworden. Op de onroerende voorheffing zijn de opcentiemes sterk verhoogd: 625 vormt nog een minimum, 700, 800 tot 1 000 zijn gewone heffingen geworden.

Onmiddellijk na de financiële moeilijkheden ondervinden de meeste gemeenten ook thesauriemoeilijkheden die zeer dikwijls van erge aard zijn.

Ten einde hun personeel te kunnen betalen zijn sommige gemeenten verplicht kredietopeningen aan te gaan. In 1965 heeft het totaal van de interesten door het geheel van de gemeenten aan die kredietopening betaald het bedrag van 150 miljoen bereikt.

Een snellere uitbetaling van de tegoeden die de gemeenten zowel van de Staat als uit de fondsen dienen te ontvangen, zou zeker een aanzienlijke verbetering op dat stuk betekenen.

Ten einde de gemeentelijke financiële sector enigzins te saneren, werden reeds verscheidene suggesties door de gemeentebesturen naar voren gebracht. Ik wil er hier een paar terug ter overweging aan de regering overmaken.

Zeer dikwijls en terecht wordt er door de plaatselijke besturen over geklaagd dat de Staat de gemeenten onderwerpt alle allerlei taksen. Ik denk hier meer bepaald aan de invoering van de overdrachtsbelasting ten gunste van de Staat op de aan de gemeenten gedane leveringen en op de voor de gemeenten uitgevoerde werken, alsmede aan de ten voordele van de Staatskas geïnde roerende voorheffing op de door de gemeenten uitgegeven leningen. Daartegenover bestaat geen enkele wederkerigheid. Zo moet de Staat geen onroerende voorheffing betalen op onroerende goederen. Er zijn verscheidene gemeenten waar belangrijke staats-eigendommen gelegen zijn. De wederkerigheid op dat stuk zou reeds een zekere verbetering meebrengen.

Verder, is er ook de nieuwe wet op de meerwaarden van onroerende goederen, bij wederverkoop.

De gemeenten hebben zeer zware verplichtingen wat wegenis, riolering, openbare verlichting en drinkwaterbedeling betreft. De meeste wegen zijn gemeentelijke wegen.

De belasting op de meerwaarden zou dan ook bij voorkeur tot de spijzing van de gemeentelijke financiën moeten worden aangewend.

En om dit hoofdstuk van de gemeentelijke financiën af te sluiten, zou ik graag nog een opmerking maken betreffende de toepassing van artikel 358 van de inkomstenbelasting.

Om te genieten van het speciaal fonds voorzien bij artikel 358, moeten de gemeenten voor het dienstjaar 1966 volgende heffingen hebben voorzien :

- 1° ten minste 625 opcentiemes op de onroerende voorheffing;
- 2° 5 pct. op de belasting van natuurlijke personen;
- 3° 10 pct. op de verkeersbelasting van autovoertuigen.

De voorschriften betreffende de gemeentebegrotingen 1967, en de nieuwe wet trouwens, stellen dezelfde eisen voor 1967.

Deze voorwaarden zijn gesteld om de gemeenten te verplichten hun eigen fiscale inspanning te doen, rekening gehouden met hun beheersverantwoordelijkheid.

Ik meen nochtans de aandacht van de heer Minister te moeten vestigen op het feit dat deze voorwaarden niet voldoende soepel zijn, dat zij de gemeenten tot een overdreven fiscaliteit aanzetten om van het speciaal fonds te genieten en dat zij indruisen tegen de eerbiediging van de inkomsten van de arbeid.

Indedaad, volgens de natuur en de configuratie van de gemeenten en de aard van de bevolking kan een verzwarende van een van die drie taksen zich meer opdringen evenals een verlichting van een andere. Anderzijds, verschilt de last van de onroerende voorheffing berekend op basis van het kadastraal inkomen van de ene gemeente naar de andere en zeer dikwijls van de ene wijk naar de andere in een zelfde gemeente. Een zelfde aantal opcentiemes geeft een verschillend bedrag naargelang de gemeenten, maar ook zeer dikwijls naargelang de wijken van een zelfde gemeente.

Ten slotte, betekent de taks op de autovoertuigen in vele gevallen een belasting op een werktuig.

Ik meen dat het de fiscale inspanning voor de drie taksen per inwoner is die moet in aanmerking genomen worden en niet het aantal opcentiemes voor elk van die taksen afzonderlijk. Wij zijn van oordeel, Mijnheer de Minister, dat voor de toekomst het hiernavolgend systeem zou dienen weerhouden te worden om vast te stellen of een gemeente op het speciaal fonds zou kunnen aanspraak maken :

- 1° om van het speciaal fonds te genieten zou een gemeente minstens twee van de drie taksen moeten heffen;
- 2° in functie van het totaal bedrag van de drie taksen in de gemeenten geïnd in 1965 — de jaren die controleerbaar zijn — zou het totaal bedrag van die drie taksen dienen berekend te worden per inwoner;
- 3° dit bedrag zou per gemeente met het aantal inwoners moeten vermenigvuldigd worden;
- 4° indien voor een gemeente dat bedrag voor haar inwoners gelijk of hoger is aan het aldus bekomen resultaat voor 1965, dan zou de gemeente recht hebben op een aandeel in het hulpfonds.

Ten einde te weten waaraan een gemeente recht heeft zou het percentage dienen vastgesteld dat het speciaal fonds vertegenwoordigt ten opzichte van het globaal bedrag van de drie taksen.

Dit systeem zou zeker soepelder zijn dan het systeem dat thans wordt toegepast. Er wordt in ieder geval een ruimere plaats voorbehouden aan de gemeentelijke autonomie. Dit systeem heeft ook het voordeel meer rekening te houden met de persoonlijkheid

van iedere gemeente, die vrij zou zijn haar opcentiemes voor die drie taksen te bepalen, aangezien in dit systeem de totale opbrengst alleen in aanmerking zou worden genomen.

Ik stel aan de heer Minister voor te willen aanvaarden dat dit voorstel het voorwerp zou uitmaken van een bespreking in de begherraad van het Gemeentefonds, waarvoor ik hem bij voorbaat dank.

Ik wil hier ook nog van mijn tussenkomst gebruik maken om een paar actuele problemen nader toe te lichten.

In de eerste plaats de samenvoeging van de gemeenten.

Vooreerst willen wij dat, gezien de reeds opgedane ervaring, een veel soepelder werkwijze zou gevolgd worden; een nieuwe werkwijze die voornamelijk gesteund is op een betere voorlichting van de openbare opinie en dan vooral dat de dossiers niet meer in het geheim zouden voorbereid worden. Dit geeft meestal aanleiding tot vele gissingen en tot een klimaat van wantrouwen. Ook zouden wij graag zien dat de parlementsleden uit de streek zouden geraadpleegd worden.

Ik wil verder de aandacht van de regering vragen voor de zeer zware verplichtingen die wegen op de gemeenten die samengevoegd worden. Meestal is het zo dat bij een fusie de best ingerichte gemeente als voorbeeld wordt gesteld en de andere gemeenten die erbij samengevoegd zijn onmiddellijk tot hetzelfde niveau willen opklimmen. Dit zal vooral het geval zijn voor de sector van de infrastructuur.

Alle inwoners van de nieuw gecreëerde gemeenten zullen nieuwe wegen, moderne openbare verlichting, drinkwaterbedeling, riolering en andere, aanvragen.

Het personeel stelt ook zeer vele problemen, zowel wat de inschakeling in de diverse diensten betreft, als in verband met de capaciteit van de vroegere lokalen die voor die nieuwe entiteit niet voldoende groot zullen zijn.

Ander zware uitgaven kunnen volgen, zoals de plannen van aanleg die moeten aangepast worden en dies meer.

Het is evident dat al deze aspecten zware financiële lasten zullen opleggen aan de samengevoegde gemeenten.

De buitengewone hulp van 10 pct. van het aandeel in het Gemeentefonds gedurende vijf jaar zal daartoe zeker niet volstaan. Daarenboven ware het wenselijk dat deze buitengewone hulp vanaf het eerste jaar zou worden toegestaan.

Er mag ook niet worden uit het oog verloren dat zekere administratieve en technische problemen kunnen rijzen bij een fusie; zoals de noodzakelijke aanpassing aan de nieuwe toestand van verscheidene sectoren, zoals post, rijkswacht, belastingen, openbare werken en dies meer.

Ik meen dat men een onderscheid moet maken tussen de samenvoegingen die hergroeperingen zijn van kleine en middelmatige gemeenten met eenzelfde belangrijkheid en de grenswijzigingen die erop neerkomen één of meerdere kleine gemeenten bij een grote gemeente in te lijven.

De wetgever heeft immers zelf dat onderscheid gemaakt. Het voorbeeld van Brugge werd in de parlementaire werkzaamheden aangehaald.

Wanneer een der gemeenten 80 pct. van de nieuwe entiteit vertegenwoordigt, dan is er geen sprake van fusie. In dat geval houden de kleine gemeenten eenvoudig op te bestaan.

Anderzijds, menen wij dat het geheel van het statuut van het personeel betreffende de samengevoegde gemeenten moet herzien worden.

Onder voorbehoud van die enkele opmerkingen kan de regering op onze volledige steun rekenen voor de hergroepering van gemeenten die beantwoorden aan de wens van de bevolkingen en aan de noodwendigheden.

Wij verzoeken de regering bijgevolg de basisteksten te herzien en te verbeteren aan de hand van de reeds opgedane ervaring en nadien na een nieuwe voorlichting de noodzakelijke hergroeperingen door te voeren.

Ik zou hier nog een paar woorden willen wijden aan het gemeentelijk personeel.

Sinds januari 1964 wachten de titularissen met wettelijke graad van de kleine en middelgrote gemeenten op de vaststelling van hun compensatieschalen en hun doorloopweddeschalen, zoals dat het geval is bij de andere gemeentelijke agenten. Ik denk dat het logisch ware hen voldoening te geven, vooral daar dergelijke maatregelen werden genomen voor de veldwachters.

Wij wensen dan ook dat binnenkort de nodige onderrichtingen zullen verschijnen.

Ook hopen wij dat het probleem van de classificatie van de gemeenten zal aangesneden worden, want alhoewel zulks in de eenheidswet was voorzien, is hier sinds 1961 helemaal niets gebeurd.

Sinds 1961, werden ook de gemeentelijke kaders geblokkeerd en de normen moeten nog bepaald worden. Ten slotte, moeten de recruiterings- en bevorderingsvoorwaarden nog het voorwerp uitmaken van welbepaalde normen.

Dames en Heren, vooraleer te besluiten wil ik nog een opmerking maken betreffende de burgerlijke bescherming.

De uitvoeringsbesluiten van de wet van 30 december 1963 op de civiele bescherming worden met ongeduld verwacht.

Mag ik zo vrij zijn, Mijnheer de Minister, zoals bij de bespreking van uw vorige begroting hierop aan te dringen?

Mijnheer de Minister, mijn fractie feliciteert u voor de wijze waarop u uw departement beheert.

Wij hebben vertrouwen in de regering en wij hopen dat zij er al in slagen een sanering door te voeren van de gemeentelijke financiën en dit rekening houdend met de gemeentelijke autonomie. (Applaus op de banken van de P.V.V. en van de christelijke volkspartij.)

M. le Président. — La parole est à M. Glineur.

M. Glineur (à la tribune). — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, Mesdames, Messieurs, la discussion en Commission du budget de l'Intérieur a été particulièrement axée sur la situation des communes et les difficultés que celles-ci rencontrent sur le plan financier.

C'est ce qui se dégage, du reste, du rapport des travaux de la commission, présenté par M. Piron.

Il est pourtant assez étonnant que l'honorable rapporteur n'ait pas estimé utile de faire mention, dans son rapport, d'une question posée par un participant aux travaux de la commission et relative aux revendications et à la grève des agents communaux et provinciaux, question à laquelle le Ministre avait réservé d'assez laborieuses explications dont il n'est pas fait mention non plus d'ailleurs dans le rapport.

M. Vanderpoorten, Ministre de l'Intérieur. — Si!

M. Piron, rapporteur. — Pardon!

M. Glineur. — Vous n'avez pas fait état de la question que j'ai posée personnellement. Je le répète, ceci est assez étonnant, et je serais curieux d'en connaître la raison, car je ne crois pas que ce soit là un simple oubli de votre part, Monsieur le rapporteur, la radio en ayant abondamment parlé, et, en particulier, de la réponse du Ministre.

Bref, puisqu'il en est ainsi, je me vois obligé de reposer la question.

Le 10 novembre, des dizaines d'agents communaux, provinciaux et de la C.A.P. étaient en grève pour vingt-quatre heures. Le but de cette action est connu. Ces agents exigent la restructuration de leurs barèmes, mesure admise pour le personnel des services publics, de la Société nationale des chemins de fer belges, pour le personnel enseignant et pour les agents des départements ministériels.

Face à cette action revendicative, vous avez, Monsieur le Ministre, expliqué longuement en commission les raisons qui opposaient le gouvernement aux revendications des agents provinciaux et communaux.

Ces raisons peuvent se résumer en trois phrases :

- a) la restructuration n'a pas été prévue dans l'accord de programmation sociale;
- b) la restructuration devrait être fonctionnelle;
- c) la situation financière des communes ne permet pas de restructuration.

C'est là, en fait, le résumé des arguments que vous avez avancés en commission.

Or, il s'avère, que les organisations syndicales contestent le bien-fondé de vos déclarations. Elles prétendent que la restructuration des barèmes communaux fut citée dans toutes les discussions des organisations syndicales avec les représentants du gouvernement et ayant trait aux agents des services publics.

Il ne m'appartient pas de juger de quel côté se trouve la vérité. C'est à vous, Monsieur le Ministre, qu'il appartient d'apporter des précisions sur ce point.

En outre, il faut bien l'admettre, les agents communaux ne peuvent être victimes des difficultés financières que connaissent actuellement les communes, mais il appartient à l'Etat d'y remédier par l'attribution aux communes déficitaires de subsides spéciaux destinés à couvrir les restructurations barémiques des agents communaux qui s'imposent. Cela doit être admis comme cela l'a été pour de nombreux autres services publics.

En rapport avec les difficultés financières nous avons reçu, et vous aussi, Monsieur le Ministre, un document particulièrement intéressant de l'Union des Villes et Communes de Belgique.

Il découle des études réalisées par cet organisme qu'il y aurait lieu pour l'Etat, s'il veut vraiment aider les communes à sortir de leurs difficultés, de porter sa dotation au Fonds des Communes de 11 milliards 25 millions à 13 milliards 525 millions, soit une augmentation de 2,5 milliards. L'Union des Villes et Communes précise que même si cette augmentation était acquise un effort considérable en ressources nouvelles incomberait encore aux communes à concurrence de 2,5 à 3 milliards pour équilibrer leur budget de 1967.

Au cours de la discussion en commission, le groupe communiste a déposé un amendement visant à réaliser cette proposition qui émane des représentants de l'ensemble des communes et des villes belges, mais l'amendement a été repoussé par la majorité des députés appuyant le gouvernement au sein de cette commission. Dans votre exposé, Monsieur le Ministre, tel que le rapport le reprend dans ses grandes lignes, vous affirmez que la dotation de l'Etat au Fonds des Communes, pour 1967, rejoint pour ainsi dire le montant proposé par la proposition de loi Bracops. De telles déclarations sont, me semble-t-il, bien peu sérieuses et ce pour plusieurs raisons. En premier lieu, vous ne pouvez ignorer, Monsieur le Ministre, que ne se trouvent pas inclus dans la somme de 11 385 millions inscrite dans la proposition de loi Bracops, les 600 millions invoqués comme crédits spéciaux à allouer aux communes en compensation de la suppression de l'exonération de la taxe de transmission.

Or, ces 600 millions sont inclus dans la dotation de 11 milliards 25 millions mais ils sont encore réduits par l'amendement portant sur la dotation au Fonds des Communes et que vous avez introduit au budget de 1967.

M. Vanderpoorten, Ministre de l'Intérieur. — Il s'agit d'une réduction de 200 000 francs.

M. Glineur. — Certes, Monsieur le Ministre, mais les communes sont pauvres et 200 000 francs, cela peut compter.

M. Vanderpoorten, Ministre de l'Intérieur. — 200 000 francs sur 11 milliards, cela n'est pas grand-chose!

M. Drumaux. — C'est de mauvais augure, en tout cas,

M. Vanderpoorten, Ministre de l'Intérieur. — Cela résulte de l'application de la loi que défend votre collègue, Monsieur Drumaux.

M. Glineur. — Vous ne pouvez perdre de vue que le coût de la vie, depuis le dépôt de cette proposition de loi, est en hausse continue. En outre, les charges sociales et administratives imposées aux communes se sont considérablement accrues.

Cela signifie que, si, comme vous le dites à chaque occasion, vous aspirez vraiment, Monsieur le Ministre, à aligner, en 1967, la dotation de l'Etat au Fonds des Communes sur le montant minimum de 11 milliards 385 millions de francs prévus dans la proposition de loi Bracops — montant auquel doivent s'ajouter les 600 millions destinés à couvrir la suppression de l'exonération de la taxe de transmission — vous devez augmenter de 960 millions le montant de la dotation prévue à l'article 4304 de votre budget.

Dans le but de réaliser une majorité, au sein de cette assemblée, sur un chiffre qui me semble indiscutable et peut convenir à tous, nous avons ramené le montant de l'amendement que nous avons présenté en commission de 2 milliards 500 millions, à 960 millions.

Comme vous pouvez le constater, Monsieur le Ministre, nous faisons un geste et nous pensons que vous conviendrez qu'effectivement cet amendement est raisonnable et va à la rencontre des opinions que vous avez déjà défendues, à cette tribune, en réponse à des interpellations et en commission, en tentant de vous rapprocher de la dotation préconisée par la proposition Bracops.

Monsieur le Ministre, Mesdames, Messieurs, à de multiples reprises, on a exposé, du haut de cette tribune, les grandes responsabilités des gouvernements qui se sont succédé depuis 1948, dans les difficultés financières que rencontrent les communes.

Je crois inutile de les développer à nouveau car vous connaissez les arguments déjà maintes fois avancés et nous ne tenons pas à abuser du temps des membres de la Chambre.

Des propositions de loi, signées par les représentants de tous les groupes parlementaires siégeant dans cette assemblée et visant à remédier aux insuffisances dénoncées furent déposées. Nous sommes malheureusement aperçus que, suivant la composition des gouvernements successifs, les parlementaires se dérobaient souvent devant leurs responsabilités, suivant que leur parti était ou non représenté au gouvernement.

Ces propositions de loi, extrêmement constructives, ne sont de ce fait jamais arrivées devant le parlement et les parlementaires qui pourtant étaient unanimes à reconnaître la nécessité d'augmenter la dotation de l'Etat au Fonds des communes, n'ont jamais eu l'occasion de se prononcer sur de telles propositions.

Ce petit jeu de balancier a, me semble-t-il, suffisamment duré. Les parlementaires communaux, nombreux dans cette Chambre, doivent agir ensemble et se prononcer favorablement, quelle que soit leur conviction politique, sur des amendements visant à améliorer les conditions financières des communes.

En effet, on ne peut admettre plus longtemps que le gouvernement continue à affirmer qu'il renonce à toute augmentation des impôts, alors qu'il exige des administrateurs communaux des mesures aggravant la fiscalité communale.

Dans la défense du droit des communes, l'union des mandataires communaux se renoue sans distinction politique. Déjà, une manifestation du personnel et des élus communaux du Borinage a eu lieu et les appels à l'unité des mandataires communaux se multiplient.

Quiterai-je, à titre d'exemple, l'appel des élus communaux, socialistes, du parti de la liberté et du progrès et du parti social-chrétien de Fontaine-l'Évêque, petite ville de l'arrondissement de Charleroi? Cet appel, les mandataires communaux de cette ville l'adressaient à tous leurs collègues des autres communes.

Que contient cet appel?

« Depuis des années, disent-ils, les gouvernements successifs se sont efforcés de vaincre leurs difficultés financières en pressurant les communes belges, et spécialement les communes industrielles.

« L'autorité communale a été tellement bafouée qu'on se demande vraiment si elle existe encore.

« Les recettes de l'Etat sont atteintes de gigantisme alors que celles des communes périclitent. Après nous avoir repris des rentrées importantes, l'Etat nous a forcés à équilibrer notre budget en votant de nouvelles taxes locales.

« Aujourd'hui, un autre fléau nous accable. Le présent gouvernement a bloqué tous les emprunts au Crédit communal. Nous aboutissons à cette situation catastrophique que des travaux entièrement réalisés ne peuvent être payés faute d'emprunts.

« Les entrepreneurs réclament des intérêts de retard qui viennent augmenter encore les déficits communaux. Certaines communes se trouvent même dans l'impossibilité de payer leur personnel.

« Ne parlons pas de la question des hôpitaux dont les déficits seront de nouveau à charge du pouvoir local à partir du 1er janvier 1967.

« Messieurs les administrateurs communaux, il est temps que nous prenions conscience de la situation dramatique dans laquelle nous nous débattons. Il est temps que nous unissions nos efforts. Il est temps, enfin, que tous, sans distinction politique, nous nous dressions contre le pouvoir central qui, depuis des années, anéantit lentement mais sûrement la vie de nos cités.

« Sur le plan communal la lutte ne consiste plus en un affrontement de partis; il s'agit maintenant d'un duel Etat-communes quelle que soit l'opinion politique des dirigeants de l'un et de l'autre. »

Cet appel est signé par des conseillers communaux, P.S.C., P.L.P. et socialistes de la ville de Fontaine-l'Évêque.

La voie de l'union de tous les édiles communaux préconisée par ceux de Fontaine-l'Évêque est, à notre avis, la seule capable de faire triompher les revendications posées par l'Union des villes et des communes de Belgique, et nous soutenons toutes les initiatives allant dans cette direction.

Enfin, Monsieur le Ministre, je tiens, avant de conclure mon intervention, à attirer votre attention sur la manifestation que projette d'organiser le 3 décembre dans les Fourons le V.M.O. Les six bourgmestres de ces communes sont unanimes pour refuser l'autorisation de manifester en raison du sens provocateur de la manifestation sollicitée.

Nous vous demandons, Monsieur le Ministre, d'admettre cette décision et d'aider à la faire respecter. Les bourgmestres des Fourons sont l'expression de la grosse majorité de habitants de ces communes. Ceux-ci savent que des incursions du V.M.O. dans leur paisible agglomération ont toujours un caractère provocateur et agressif laissant derrière elles, coups, blessures et dégâts matériels importants aux biens privés comme au patrimoine public.

Voyez l'émotion que le réveil du nazisme en Allemagne provoque dans le monde. On ne peut permettre que les mœurs fascistes se manifestent dans les paisibles communes des Fourons. (Applaudissement sur les bancs du parti communiste.)

COMMISSIONS PERMANENTES. — VASTE COMMISSIES

Modifications. — Wijzigingen

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, voici la modification proposée par le groupe socialiste :

Commission des Finances

Membres suppléants :

Remplacer M. Van Heupen par M. Vanthilt.

Modifications proposées par le groupe P.L.P. :

Commission du Commerce extérieur et de l'Assistance technique

Membres effectifs :

Remplacer M. Demuyter par M. Evrard.

Commission de l'Éducation nationale et de la Culture

Membres effectifs :

Remplacer M. De Weert par M. Gustin.

Commission de l'Emploi et du Travail

Membres effectifs :

Remplacer MM. Ciselet et Hubaux par MM. Herbage et Mergam.

Membres suppléants :

Remplacer M. Mergam par M. Ciselet.

Commission de la Santé publique et de la Famille

Membres effectifs :

Remplacer M. Piron par Mme Mabilie-Leblanc.

Membres suppléants :

Remplacer M. Corbeau par M. Holvoet.

Commission des Affaires européennes

Membres suppléants :

Ajouter M. Piron.

Commission de la Comptabilité

Membres effectifs :

Remplacer M. Waltmiel, par Mme Mabilie-Leblanc.

Ziehier de wijziging voorgesteld door de socialistische fractie :

Commissie voor de Financiën

Plaatsvervangers :

De heer Van Heupen vervangen door de heer Vanthilt.

Wijzigingen voorgesteld door de P.V.V.-fractie :

Commissie voor de Buitenlandse Handel en de Technische Bijstand

Vaste leden :

De heer Demuyter vervangen door de heer Evrard.

Commissie voor de Nationale Opvoeding en de Cultuur

Vaste leden :

De heer De Weert vervangen door de heer Gustin.

Commissie voor de Tewerkstelling en de Arbeid

Vaste leden :

De heren Ciselet en Hubaux vervangen door de heren Herbage en Mergam.

Plaatsvervangers :

De heer Mergam vervangen door de heer Ciselet.

Commissie voor de Volksgezondheid en het Gezin

Vaste leden :

De heer Piron vervangen door Mevr. Mabilie-Leblanc.

Plaatsvervangers :

De heer Corbeau vervangen door de heer Holvoet.

Commissie voor de Europese Zaken

Plaatsvervangers :

De heer Piron toevoegen.

Commissie voor de Comptabiliteit

Vaste leden :

De heer Waltniel vervangen door Mevr. Mabile-Leblanc.

Mesdames, Messieurs, nous interrompons ici nos travaux pour les reprendre la semaine prochaine.

Mevrouwen, Mijne Heren, wij schorsen hier onze werkzaamheden om ze volgende week voort te zetten.

— La séance est levée à 17 h 20 m.

De vergadering wordt te 17 u. 20 m. opgeheven.

Mardi 6 décembre, séance publique à 14 heures.

Dinsdag 6 december, openbare vergadering te 14 uur.

QUESTIONS. — VRAGEN

Questions et réponses écrites

Article 71 du règlement de la Chambre des représentants

Des questions ont été remises au bureau par **N.M. Anciaux, Cooreman, De Weert, D'haeseleer, Larock, Mathys, Nazé et Simonet.**

Questions écrites et réponses orales

(Dépôt)

Article 72 du règlement de la Chambre des représentants

M. Donse, à M. le Ministre de l'Éducation nationale.

M. Drumaux, à M. le Ministre des Affaires étrangères.

M. Van Hoorick, à M. le Ministre des Finances.

Schriftelijke vragen en antwoorden

Artikel 71 van het reglement

van de Kamer van volksvertegenwoordigers

De heren **Anciaux, Cooreman, De Weert, D'haeseleer, Larock, Mathys, Nazé en Simonet.**

Schriftelijke vragen en mondeling gegeven antwoorden

(Indiening)

Artikel 72 van het reglement

van de Kamer van volksvertegenwoordigers

De heer **Donse**, tot de heer Minister van Nationale Opvoeding.

De heer **Drumaux**, tot de heer Minister van Buitenlandse Zaken.

De heer **Van Hoorick**, tot de heer Minister van Financiën.